

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma

Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR)

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Hankehakemus

Tunnistetiedot

Hakemusnumero

407058

Tila

Keskeneräinen

Hankehaun nimi

Ympäristö EAKR -hankehaku Pohjois-Suomessa
(Pohjois-Pohjanmaa, Lappi ja Kainuu)

Hakuilmoituksen tunnus

POPELY-073

1 Rahoittava viranomainen

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

2 Hakijaorganisaatio

Hakijan virallinen nimi

Lapin liitto

Y-tunnus

0937073-7

Postiosoite

PL 8056

Organisaatiomuoto

Kuntayhtymä

Postinumero

96101

Organisaatiotyyppi

Kuntayhtymä

Postitoimipaikka

ROVANIEMI

Puhelinnumero

040 1861455

2.1 Hankkeen yhteyshenkilö

Etunimi

Hanna-Leena

Sähköposti

hanna-leena.pesonen@lapinliitto.fi

Sukunimi

Pesonen

Puhelinnumero

040 1861455

Asema hakijaorganisaatiossa

kestävän kehityksen asiantuntija

3 Hankkeen perustiedot

Hankkeen julkinen nimi

LAPPILMA - Lapin ilmastotyön toimeenpano

Alkamispäivämäärä

1.1.2026

Päättämispäivämäärä

31.12.2027

Toimintalinja

2 Hiilineutraali Suomi

Erityistavoite

2.2 Ilmastomuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja katastrofivalmiuden ja -palautuvuuden edistäminen

3.1 Hankkeen toteutustyyppi

Hanke toteutetaan Ryhmähankkeena, johon kuuluu tämän päähankkeen lisäksi muiden toteuttajien osahankkeita

Ryhmähanketunnus R-02762

Ryhmähankkeen toteuttajat

Toteuttajan nimi	Toteuttajatyyppi	Hakemusnumero	Y-tunnus
Lapin liitto	Päähankkeen toteuttaja	407058	0937073-7
Lapin Yliopisto	Osahankkeen toteuttaja	407099	0292800-5

Toteuttajan rooli ryhmähankkeessa

Lapin liitto hankkeen päätoteuttajana vastaa hankekokonaisuuden hallinnoinnista ja koordinoinnista. Päätoteuttajan projektipäällikkö toimii koko hankekokonaisuuden projektipäällikkönä. Päätoteuttaja kokoaa hankkeen ohjausryhmän ja organisoii sen toiminnan. Lisäksi päätoteuttaja vastaa hankkeen työpakettien 1, 2 ja 3 toteuttamisesta hankesuunnitelman mukaisesti.

Perustele, miksi hanke toteutetaan ryhmähankkeena

Hanke toteutetaan ryhmähankkeena, jotta sen vaikuttavuutta voidaan vahvistaa ja hyödyntää osatoteuttajien toisiaan täydentävää osaamista ja rooleja. Lapin liitto toimii hankkeen päätoteuttajana ja vastaa maakunnallisen ilmastotyön koordinoinnista, viestinnästä ja seurannasta. Lisäksi Lapin liitto tukee alueen toimijoita ilmasto- ja energiastrategian toimeenpanossa. Sen vahvuuksia ovat erityisesti kuntien tukeminen, osallisuuden edistäminen sekä strateginen kehittäminen maakunnan tasolla.

Lapin yliopiston Arktinen keskus toimii hankkeen osatoteuttajana ja vastaa ilmastomuutokseen sopeutumiseen liittyvän käytännön pilotin toteutuksesta. Koska Lapin liitolla ei ole vastaavia resursseja tai valmiuksia käytännön pilottien toteuttamiseen, Arktinen keskus täydentää hankekokonaisuutta omalla asiantuntemuksellaan. Pilotissa keskitytään luonnonvara-alojen kestäväan sopeutumiseen ilmastomuutokseen, ja pilottialana toimii Lapin kaupallinen kalastus. Arktinen keskus osallistuu myös hankkeen raportointiin, suositusten laatimiseen sekä viestinnän sisällöntuotantoon. Keskukseen erityisosaamista ovat ilmastomuutoksen vaikutuksiin ja sopeutumiseen liittyvät tutkimukset, erityisesti kaupallisen kalastuksen ja muiden luontoperustaisten elinkeinojen osalta. Tämä osaaminen perustuu useisiin tutkimus- ja kehityshankkeisiin, kuten EAKR-, Makera- ja EU Horizon -rahoitteisiin projekteihin (esim. CLIMINI, POVAUS ja CHARTER).

3.2 Julkinen kuvaus

Hankkeen julkinen tiivistelmä

LAPPILMA-hanke käynnistää Lapin ilmasto- ja energiastrategian (2024–2025) toimeenpanon keskittyen erityisesti ilmastomuutoksen hillintään ja sopeutumiseen. Hanke tukee Lapin ilmastotavoitteiden saavuttamista vahvistamalla ilmastotyön koordinoitua, seuranta- ja vaikuttavuutta sekä edistämällä osallistavaa toimintatapaa. Samalla se tukee Lappi-sopimuksen ja Lapin Green Deal -tiekartan tavoitteita, kuten päästöjen vähentämistä, energiamurrosta ja kestävästä liikkumisesta.

Erityistä huomiota kiinnitetään luonnonvara-aloihin, erityisesti kalatalouden sopeutumiskyvyn vahvistamiseen. Hankkeessa kehitetään toimintamalli, joka yhdistää alueellisen varautumisen ja ilmastomuutokseen sopeutumisen, sekä laaditaan malli luonnonvara-alojen sopeutussuunnitelmalle. Kalatalouselinkeino toimii pilottina, jonka pohjalta laaditaan tiekartta kaupallisen kalastuksen sopeutumisen tueksi – mallia voidaan soveltaa myös muille luonnonvara-aloille ja alueille.

Kuntien ilmastotyötä tuetaan neuvonnalla, viestinnällä ja maakuntatason koordinaatiolla. Kunnille tarjotaan apua ratkaisujen kehittämisessä ja käyttöönotossa sekä osallistavuuden vahvistamisessa. Hankkeessa otetaan käyttöön yhtenäinen ja helppokäyttöinen ilmastotyön seurantatyökalu kunnissa ja maakuntatasolla, kehitetään erityisesti sopeutumisen mittareita ja parannetaan seurantatiedon systemaattista hyödyntämistä.

Hanke koostuu neljästä työpaketista:

1. Ilmastotyön toimeenpano ja alueellinen tuki
2. Ilmastotyön seuranta
3. Ilmastoviestintä ja osallisuus
4. Luonnonvara-alojen sopeutuspilotti (case: kalatalouselinkeino)

Hankkeen nimi englannin kielellä

Lapland Climate Action -project

Hankkeen julkinen tiivistelmä englannin kielellä

initiates the implementation of the Lapland Climate and Energy Strategy (2024–2025), with a particular focus on climate change mitigation and adaptation. The project supports the achievement of Lapland's climate goals and responds to the need to coordinate fragmented climate efforts, strengthen monitoring and the use of monitoring data, and enhance the impact and inclusiveness of climate action. It also promotes the objectives of the Lappi Agreement and the Lapland Green Deal roadmap, including emission reductions, energy transition, and sustainable mobility. Special attention is given to strengthening the adaptive capacity of natural resource sectors, especially commercial fisheries.

The project supports municipal climate work through guidance, communication, and regional coordination. Municipalities are assisted in identifying and implementing solutions and in strengthening the inclusiveness of climate action. A unified and user-friendly climate monitoring model will be introduced at both municipal and regional levels, with a focus on developing adaptation indicators and improving the use of monitoring data.

Additionally, the project will create an operational model that connects regional preparedness with climate adaptation, and develop a framework for adaptation planning in natural resource sectors. Commercial fisheries will serve as a pilot case, leading to the creation of an adaptation roadmap to strengthen the resilience of the sector. This roadmap will also serve as a model for other natural resource sectors and regions.

The project consists of four work packages:

Climate Action Monitoring

Climate Communication and Participation

Climate Action Implementation and Regional Support

Adaptation Pilot for Natural Resource Sectors (Case: Commercial Fisheries)

3.3 Maantieteellinen kohdealue

Onko hankkeen toiminta valtakunnallista?

Ei

Maakunnat

Lappi

Kunnat

Enontekiö, Inari, Kemi, Kemijärvi, Keminmaa, Kolari, Muonio, Pelkosenniemi, Pello, Rovaniemi, Salla, Savukoski, Simo, Sodankylä, Tervola, Tornio, Utsjoki, Ylitornio, Kittilä, Posio, Ranua

Hankkeen toteutuspaikka

Postiosoite	Postinumero	Postitoimipaikka

4 Hanketiedot

4.1 Hankkeen kohderyhmä, tarve ja tavoitteet

Mitkä ovat hankkeen varsinaiset kohderyhmät?

Hankkeen varsinaisena kohderyhmänä ovat Lapin ilmastotyön avaintoimijat: kunnat, kuntayhtymät, kuntien energiayhtiöt ja elinkeinokehitysorganisaatiot.

Ilmastomuutokseen sopeutumisen toimet ovat isolta osin kuntien käsissä. Ilmastomuutoksen vaikutukset näkyvät ja tuntuvat paikallisesti ja kunnat ohjaavat yhdyskuntarakennetta, joka vaikuttaa suoraan sopeutumiskykyyn. Kunnat myös vastaavat osaltaan vesihuollosta ja rakennusten ylläpidosta, jotka ovat kaikki kriittisiä sektoreita ilmastomuutoksen vaikutusten hallinnassa.

Kuntien vaikutuspiirissä olevat päästöt muodostavat noin 60–70 % Suomen päästöistä. Kunnat ovat keskeisimpiä toimijoita, joiden kanssa ja kautta maakunnallisen ilmastostrategian toimenpiteitä yritys-, yhteisö- ja yksilötasolle tulee jalkauttaa kunnan omien toimien, kuten rakennusten energiatehokkuusratkaisujen, kaukolämmön ja julkisten hankintojen lisäksi.

Myös muut Lapille keskeiset ilmastotoimijat: Metsäkeskus, MTK Lappi, Paliskuntain yhdistys, Lapin ammattikorkeakoulu ja toisen asteen ammatilliset oppilaitokset voivat vaikuttaa merkittävästi jäsentensä ja kohderyhmiensä ilmastotoimintaan ja ovat hankkeen kohderyhmiä. Metsähallitus on myös merkittävässä roolissa hiilitaseen näkökulmasta, ja LUKE sekä muut tutkimussektorin edustajat tuottavat tietoa ilmastotyön pohjaksi.

Lisäksi varsinaiseen kohderyhmään kuuluvat nuoret ja ilmastotoimien näkökulmasta erityisen haavoittuvassa asemassa olevat ryhmät. Ilmastomuutos aiheuttaa huolta nuorissa ja

nuoret ovat tällä hetkellä suuri muutosvoima sekä ilmastomuutoksen hillinnässä että siihen sopeutumisessa.

Työpaketin 4 osalta kohderyhmiä ovat Lapin alueella toimivat kaupalliset kalastajat, kalatalouden muut yrittäjät, sekä alan neuvonta ja hallinto (mm. Leader -toiminta ja Metsähallitus) ja kouluttavat tahot (Ammattiopisto Lappia, Saamelaisalueen koulutuskeskus SAKK ja Lapin AMK). Kalastus on myös osa perinteistä saamelaista elinkeinopalettia. Saamelaisalueen koulutuskeskuksen, saamelaisen ilmastoneuvoston ja saamelaiskäräjien kanssa tehtävän yhteistyön kautta hanke tukee myös saamelaisen kulttuurin ja identiteetin säilymistä.

Mitkä ovat hankkeen välilliset kohderyhmät?

Hankkeen välillisiä kohderyhmiä ovat Lapin pk-yritykset, yhdistykset ja järjestöt sekä asukkaat. Nämä hyötyvät hankkeen kehittämästä ilmastoviestinnästä saaden ideoita, osaamista ja innostusta ilmastotyöhön sekä osallistuvat kuntien ilmastotyöhön ja tilaisuuksiin, joita hanke tukee ja avustaa. Yritykset hyötyvät myös siitä, että hankkeen tukemana kuntien ja Lapin imago paranee, kun Lapissa tehdään systemaattista ja vaikuttavaa ilmastotyötä ja siitä viestitään tehokkaasti ja yhtenäisesti

Minkä tarpeen tai ongelman hanke ratkaisee?

Hanke vastaa tarpeeseen toimeenpanna Lapin ilmasto- ja energiastrategiaa ja saavuttaa maakunnalle määritellyt ilmastomuutoksen hillinnän tavoitteet sekä sopeutua proaktiivisesti ilmastomuutoksen vaikutuksiin. Hankkeella haetaan myös ratkaisua maakunnan ilmastotyön hajanaisuuteen, koordinoimattomuuteen ja seurannan puuttumiseen.

Lapin ilmasto- ja energiastrategiahankkeessa (2024–2025) Lapille laadittiin ilmasto- ja energiastrategia, joka käsitti ilmastomuutokseen sopeutumis suunnitelman, hillintäsuunnitelman ja energiastrategian. Strategia tarkentaa ja toteuttaa Lappi-sopimuksen tavoitteita ilmasto- ja luontopositiivisesta Lapista ja tukee Lapin Green Deal -tiekartan tavoitteita, kuten päästöjen vähentämistä, energiamurrosta ja kestäväää liikkumista. Strategia on ensimmäinen askel kohti ilmastotyön juurruttamista Lapissa. Strategia ei kuitenkaan toteudu itsestään vaan hankkeen aikana on tunnistettu suuri tarve tukea ja edistää strategian toteutumista viestinnällä, neuvonnalla, tiedon lisäämisellä, seurannalla ja koordinaatiolla. Ilmastotyön juurruttamiseksi Lappiin tarvitaan strategian toteutuksen aloitusta tukeva maakunnallinen hanke.

LAPPILMA-hankkeessa käynnistetään ilmasto- ja energiastrategian tehokas toimeenpano ja aktivoidaan lappilaisia toimijoita vähentämään päästöjä ja sopeutumaan ilmastomuutokseen. Hanke vastaa myös Lapin Vihreän siirtymän jaoston laatiman Lapin Green Deal-tiekartan arvioinnin suosituksiin parantaa ilmastotyön vaikuttavuutta, tehdä pitkäjänteistä maakunnallista ilmastotyötä ja koordinoida sitä. Lisäksi hanke vastaa suositukseen edistää ilmastotoimien toteutumista tukemalla kuntia ja yrityksiä, viestimällä kannustavasti ja innostamalla kaikkia ilmasto- toimijuuteen sekä osallistamalla asukkaita ilmastotyöhön. Hankkeella edistetään lisäksi Lapin Green Deal-tiekartan arvioinnissa keskeisten osa-alueiden: päästövähennystavoitteiden ja hiilineutraaliuden sekä energiamurroksen ja kestävään liikkumisen tavoitteiden saavuttamista.

Lapin ilmasto lämpenee noin kaksi kertaa nopeammin kuin muu maailma keskimäärin ja vaikutukset näkyvät selvästi niin Lapin luonnossa kuin ympäristöön ja luonnonvaroihin kytkeytyvissä elinkeinoissa. Tällä on myös omat sosiaaliset vaikutuksensa eripuolilla Lappia. Ilmastotoimet, kuten sähköautoiluun siirtyminen, energiansäästötavoitteet, uudet energiantuotantomuodot ja turvepeltojen päästöjen hillitseminen voivat vääränlaisella suunnitteluprosessilla, oikean tiedon puuttuessa tai huonolla viestinnällä lisätä pelkoja, epäilyksiä ja vastustusta, jolloin sekä hillinnän että sopeutumisen toimien jalkauttaminen vaikeutuu. Tarvitaan tietoa ja kannustavaa, tietoon pohjautuvaa viestintää, vuoropuhelua, osallisuutta ja yhteistyötä sekä toimijoiden tukemista ilmastotyössä. Vaikka ilmastomuutoksen hillitseminen on kaikessa ilmastotyössä aina etusijalla, myös sopeutuminen, josta on vasta lähiaikoina alettu puhumaan Lapissa, vaatii kuntien ja eri toimialojen sopeutumista, maakunnallista työtä ja tukea.

Hanke vastaa myös tarpeeseen vahvistaa luonnonvara-alojen ja erityisesti kaupallisen kalastuksen sopeutumiskykyä muuttuvassa ilmastossa Lapissa. Ala on pieni mutta alueellisesti merkittävä. Lapin ilmasto- ja energiastrategia-hankkeessa laaditussa Lapin sopeutumis suunnitelmassa luonnonvara-alat eli maa-, metsä-, poro- ja kalatalous tunnistettiin erityisen haavoittuviksi toimialoiksi ilmastomuutoksen vaikutuksille. Ilmastomuutoksen vaikutukset kalatalouteen ovat moninaiset, mutta tutkimusta ja sopeutumista ohjaavia ohjelmia on tehty vähän verrattuna muihin luonnonvara-aloihin. Sen sopeutumistyön puute muodostaa riskin elinkeinon jatkuvuudelle. Hanke vastaa tähän ongelmaan kehittämällä pilottityön kautta konkreettisia ratkaisuja, jotka tukevat kalastuselinkeinojen resilienssiä. Kalatalouden parissa tehtävän pilottityön opit ovat monistettavissa muiden luonnonvarasidonnaisten elinkeinojen sopeutumiseen liittyvään työhön, samoin kuin muille alueille kuin Lappiin. Kalatalouden ja muiden luonnonvara-alojen sopeutumistyön edistäminen turvaa Lapin elinkeinotoiminnan monipuolisuutta ilmaston muuttuessa ja tukee alueen elinvoimaa.

Miten hanke on valmisteltu? Miten hankkeen kohteena olevia sisältöjä on aiemmin pyritty kehittämään?

Hankkeella vaikutetaan Lapin ilmastotavoitteiden toteutumiseen, jotka on kirjattu Lapin maakuntaohjelmaan ja osaksi vuonna 2021 valmistunutta Lapin Green Deal-tiekarttaa. Vuoden 2025 lopulla valmistuvassa Lapin ilmasto- ja energiastrategiassa on täsmennetty Lapin ilmastotavoitteita ilmastomuutoksen hillintätavoimenpiteiden sekä ilmastomuutokseen sopeutumisen osalta.

Hillintätavoitteiden tueksi on kartoitettu maakunnan keskeisimmät päästölähteet ja etsitty vaikuttavimpia päästövähennystoimia ja niitä tukevia toimenpiteitä. Ilmastomuutokseen sopeutumiseen on strategiassa kiinnitetty erityistä huomiota, sillä suunnitelmallista ilmastomuutokseen sopeutumista ei olet huomioitu nopeaan muutokseen nähden riittävällä tasolla Lapin green deal -tiekartassa tai Lappi-sopimuksessa. Samanaikaisesti sopeutumistyön painoarvo on kasvussa ilmastomuutoksen vaikutusten voimistuessa alueella.

Tehemä yhdessä ilmastotyötä -hankkeella (1/2022–8/2023) heräteltiin kuntia ja asukkaita ilmastotyön tärkeyteen pienimuotoisella viestintäkampanjalla sekä edistettiin kuntien ilmastosuunnitelmia ja -tekoja pienimuotoisten palvelupakettien avulla. Velvoittavuuden muutoksen myötä kuntien laadittujen ilmastosuunnitelmien ja -hankkeiden eteenpäin vieminen hidastui kuitenkin merkittävästi. Näistä seikoista sekä hankkeen pienestä koosta ja kevyestä toteutusmallista huolimatta hankkeella onnistuttiin luomaan otollista maaperää Lapin ilmasto- ja energiastrategian laatimiselle ja maakunnalliselle ilmastoviestinnälle. Tehemä yhdessä ilmastotyötä -hankkeen yksi johtopäätös oli, että Lapin kunnat ja elinkeinoelämä tarvitsevat tukea ilmastotoimissa, minkä lisäksi maakunta tarvitsee oman kattavan ilmastostrategian. Hankkeessa todettiin myös, että varsinkin maakunnallisen ilmastotyön alkuvaiheessa tarvitaan vahvaa viestintää, koordinoitua ja muita tukitoimia, joilla toimijoita voidaan aktivoida päästövähennyksiin.

Vuoteen 2028 käynnissä oleva Horisontti-rahoitteinen MountResilience-hanke tukee Euroopan vuoristoalueilla sijaitsevia alueita ja yhteisöjä lisäämään kykyään sopeutua ilmastomuutokseen. Lapissa hanke kohdentuu matkailuun, porotalouteen ja kuntiin, pilottialueina Utsjoki ja Enontekiö. Hankkeen Lapin osuudessa tuotettavat matkailun ja porotalouden sekä kuntien sopeutumis suunnitelmien mallit toimivat hyvänä työkaluna sopeutumistyön tukemiselle mutta koska hanke kohdistuu vain pilottikuntiin ja -yrityksiin ja hankkeen keskiössä on kansainvälinen yhteistyö, se ei kokonaan kata kaikkien Lapin kuntien ilmastotyön tuen tarpeita.

Interreg Europe-rahoitteisella NBS4LOCAL (käynnissä) hankkeella edistetään kansainvälisen hyvien käytäntöjen vaihdon avulla luontopohjaisia ratkaisuja sopeutumisessa mm. vaikuttamalla paikalliseen ja alueelliseen päätöksentekoon ja lisäämällä tietoisuutta luontopohjaisista ratkaisuista. Osaksi tämän hankkeen vaikutuksesta luontopohjaiset ratkaisut näkyvätkin nyt vahvasti osana Lapin ilmasto- ja energiastrategiaa ja ne ovat myös sisällä valmistuvassa uudessa Lapin maakuntaohjelmassa.

Valtakunnallisessa SYKE:n Tehoava-hankkeessa 2025–2027) kehitetään valtakunnallisesti kuntien ja maakuntien ilmastotyön ja vihreän siirtymän seurantaa sekä päätöksenteon

tietopohjaa. Hankkeessa parannetaan SYKE:n ylläpitämää päästöskenaariotyökalua, laajennetaan indikaattoreita ja arvioidaan ilmastotoimien taloudellisia vaikutuksia. SYKE:n päästöskenaariotyökalu ja indikaattoripalvelu on toiminut työkaluna myös Lapin ilmasto – ja energiastrategian laadinnassa. Vaikka hankkeen varsinaiset toimenpiteet eivät kohdennu Lappiin, hanke tukee Lapin omaa ilmastotyötä tarjoamalla työkaluja ja indikaattoreita kuntaan valittavaksi. Hankkeessa kehitettävät seurantatyökalut - ja indikaattorit eivät kuitenkaan vastaa tarpeeseen aktivoida kuntia ilmastotyöhön ja tukea sitä sekä seuraamaan ilmastotoimia ja ottamaan käyttöön ja kehittämään myös uusia, ko. Kuntaan soveltuvia indikaattoreita.

Työpaketin 4 osalta on oltu laajasti yhteydessä kaupallisen kalastuksen toimijoihin: elinkeinonharjoittajiin, jalostusyrittäjiin, alan neuvonta- ja rahoitustoimijoihin, koulutusta tarjoaviin tahoihin ja hallintoon. Keskustelujen kautta on varmistettu, että suunniteltu työ on perusteltu ja tarpeellinen, ja että sen painotukset ja kysymykset ovat ajankohtaisia. Työ pohjautuu EAKR-rahoitetun CLIMINI-hankkeen opeille (hankekoodi A7577; Porotalouden sopeutuminen ilmastomuutokseen – miten ilmastomuutoksen haitalliset vaikutukset

Mitkä ovat hankkeen tavoitteet?

Hankkeen yleistavoitteena on Lapin ilmastotavoitteiden saavuttaminen, ja alueen sopeutuminen ilmastomuutokseen. Nämä tavoitteet on tarkennettu ja niiden vaatimat keskeisimmät toimenpiteet on linjattu Lapin Ilmasto – ja energiastrategiassa. Tavoitteiden saavuttaminen vaatii pitkäjänteistä työtä alueella. LAPPILMA- hankkeella vaikutetaan vain osaltaan tähän käynnistämällä tehokkaasti ja vaikuttavasti ko. tavoitteisiin tähtäävä Lapin ilmasto- ja energiastrategian toimeenpano.

LAPPILMA-hankkeen erityistavoitteena on Lapin ilmasto- ja energiastrategian toimeenpanon tehokas käynnistäminen. Tähän pyritään kehittämällä ja tavoittelemalla vaikuttavaa ja osallistavaa maakuntatason ilmastotyötä, ilmastotyön seurantaa ja tietoon pohjautuvaa ja toimijuuteen kannustavaa ilmastoviestintää.

Sopeutumisen osalta tavoitellaan edellisten lisäksi toimintamallia, jossa alueellisen varautumisen ja ilmastomuutokseen sopeutumisen rajapinnat kohtaavat, ilmastoriskien tuomista osaksi alueellista riskiarviota sekä luonnonvara-alojen ja erityisesti kalatalouden sopeutumiskyvyn vahvistamista.

Osatavoitteina ovat sopeutumis- ja hillintätöön koordinoinnin mallin luominen ja työn käynnistäminen, kuntien sopeutumis- ja hillintäsuunnitelmien ja ilmastotoimien määrän ja vaikuttavuuden lisääminen sekä yritysten, järjestöjen ja kuntalaisten ilmastotyöhön kannustamisen ja osallistamisen lisääminen sekä kuntien osaamisen vahvistaminen tässä.

Osatavoitteina on myös ilmastotyön seurannan lisääntyminen ja helpottuminen kunnissa, seurannan systemaattisuuden, vertailtavuuden ja hyödyntämisen vahvistaminen sekä erityisesti sopeutumisen osalta Lappiin soveltuvien, uusien indikaattorien löytäminen. Lisäksi tavoitteena on maakuntatason seurantatiedon tuottamisen ja hyödyntämisen mallin käyttöönotto hyödyntäen kuntien seurantatyötä.

Osallisuus on ilmastotyön onnistumisen edellytys: sen tavoitteena on lisätä ihmisten sitoutumista, tuoda esiin paikallista tietoa ja tarpeita, vahvistaa toimien oikeudenmukaisuutta sekä edistää yhteistyötä ja innovaatioita. Kun eri ryhmät pääsevät mukaan suunnitteluun ja päätöksentekoon, ilmastotoimista tulee vaikuttavampia, hyväksyttävämpiä ja kestävämpiä.

Viestinnän tavoitteena on tukea ilmastotyön tehokasta käynnistämistä, hyvien käytäntöjen ja tulosten leviämistä, tietoon perustuvaa päätöksentekoa ja toimintaa sekä lappilaisten osallisuutta ja sitä kautta sitoutumista ilmastotyöhön. Ilmastoviestinnän tavoitteena on myös tukea ilmasto-osallisuutta, lisätä Lapin kuntien, asukkaiden ja yritysten tietoa ilmastomuutoksesta ja ilmastotoimista sekä niiden vaikutuksista ja kannustaa eri toimijoita ilmastotekoihin. Sillä myös tuodaan esiin alueella tehtäviä ilmastotoimia ja näin luodaan positiivista ilmapiiriä ilmastotoimille sekä levitetään tietoa keinoista esimerkiksi kunnasta kuntaan.

Viestinnän avulla ilmastomuutos, sen hillintä ja siihen sopeutuminen normaaliksi osaksi maakunnasta käytäviä keskusteluja, jolloin niillä on paremmat mahdollisuudet tulla osaksi myös osaksi jokapäiväistä toimintaa.

Työpaketti 4:n osalta tavoitteena on laatia kalatalouselinkeinolle sopeutumisen tiekartta, mikä toimii mallina myös muille luonnonvara-aloille ja alueille. Osana tätä prosessia tunnistetaan elinkeinon riskit, määritellään kestävyys, kartoitetaan tietoukkoja ja edistetään kokemuseräisen tiedon hyödyntämistä sekä kalastajien verkostoitumista ja kehitetään kalastajien valmiuksia sopeutua ilmastomuutoksen.

Kaupallisen kalastuksen sopeutumistarpeet liittyvät esimerkiksi rospuuttoajan lisääntymiseen, kalakantojen muutoksiin tai työturvallisuuteen. Kalastajien sopeutumisstrategiat voivat puolestaan olla esimerkiksi eri vuodenaikojen kalastustapojen muutoksia, välineinvestointeja tai eri kalalajien suosimista kalastuksessa. Tutkimuksella ja elinkeinon sopeutumisen edistämällä voidaan lisätä sekä kalastajien osaamista ja tietämystä ilmastomuutoksesta että kalastusalan viranomaisten ja rahoittajien tuntemusta alan ongelmista ja haasteista, jolloin koko kalastusala pystyy kehittämään resiliientimpään suuntaan.

Keskeisimmät välittömät tavoitteet:

- Lapin ilmastotyön koordinaatioryhmä ja toimintamalli maakunnallisen ilmastotyön koordinointiin ja seurantaan sekä tiedon hyödyntämiseen aluekehittämisessä
- Lapin ilmastotyön verkkosivusto
- ilmastotyön seurantatyökalu käytössä 10:ssä kunnassa sekä maakuntatasolla
- Ilmastotyön seurannan toimintamalli 10:ssä kunnassa
- suositukset sopeutumistyön seurantaan.
- Lapin toimintamalli alueellisen varautumisen ja ilmastomuutoksen sopeutumisen rajapintojen kohtaamiseksi
- paikallinen kalatalouselinkeinon elinkeinon sopeutumis suunnitelma, joka toimii mallina myös muille luonnonvara-aloille

Mitä muutosta nykytilaan hanke tuo? Mikä on hankkeen uutuus/lisäarvo?

Hanke siirtää Lapin ilmastotyön suunnitteluvaiheesta käytännön toteutukseen, vahvistaa kuntien ja elinkeinoelämän kykyä toimia ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi ja sopeutua ilmastomuutokseen, sekä luo pysyviä rakenteita ja työkaluja ilmastotyön seurantaan ja viestintään.

Hanke tuo konkreettista muutosta Lapin ilmastotyöhön käynnistämällä tehokkaasti Lapin ilmasto- ja energiastrategian toimeenpanon. Hankkeen avulla strategian tavoitteet siirtyvät suunnitelmista käytännön toimenpiteiksi kunnissa, elinkeinoelämässä ja maakuntatasolla. Hanke tarjoaa kunnille konkreettista tukea ilmastosuunnitelmien laatimiseen ja toteuttamiseen, kehittää seurantatyökaluja ja indikaattoreita, sekä luo toimintamalleja, joilla ilmastomuutokseen sopeutuminen ja varautuminen tehostuvat ja ne voidaan integroida osaksi alueellista päätöksentekoa ja riskiarviointia.

Hanke tuo lisäarvoa myös ottamalla käyttöön kunnissa ja maakuntatasolla ilmastotyön seurantajärjestelmä ja toimintamallit tiedon keräämiseen ja hyödyntämiseen. Lisäksi hanke vahvistaa ilmastotyön vaikuttavuutta ja osallistavuutta kehittämällä ilmastoviestintää ja luomalla Lapin ilmastotyön verkkosivuston, joka kokoaa yhteen Lapin olosuhteisiin soveltuvat työkalut, oppaat ja hyvät käytännöt ja joka toimii alustana viestinnälle, joilla aktivoidaan kuntia, yrityksiä ja asukkaita mukaan ilmastotyöhön. Sivusto toimii myös kotipesänä ilmastotyön seurantajärjestelmälle.

Hankkeen kautta päästään luontoperustaisissa elinkeinoissa ottamaan askeleita reaktiivisuudesta kohti suunniteltua, kestäväää sopeutumista. Työpajojen kautta syntyy parempi ymmärrys elinkeinonharjoittajien, tutkijoiden ja muiden kalatalouden toimijoiden välille. Yhtä kattavaa, ammatinharjoittajien tiedon pohjalle rakentuvaa tilannekuvaa kaupallisen kalastuksen sopeutumisesta ei ole aikaisemmin Suomessa tehty. Hankkeen opit ovat siirrettävissä myös muiden elinkeinon sopeutumiseen liittyvään työhön.

Arvioi tuen ensisijainen vaikutus hankkeen toteuttamiseen

Hanketta ei toteuteta ilman tukea

Perustelut tuen vaikutukselle

Ilmastotyön positiiviset taloudelliset vaikutukset näkyvät usein vasta pitkän ajan kuluessa. ilmastotavoitteiden saavuttamisen edellyttämän tasoinen ilmastotyö ei ole kuntien pakollista perustehtävää, jolloin kuntia tulee kannustaa ja tukea siihen ja ilmastotoimien tekeminen tulee tehdä mahdollisimman helpoksi kunnille. Kunnat tarvitsevat myös oman ilmastotoimien tueksi osaamisen lisäämistä ja maakuntatason ilmastotyön koordinoitua, seurantaa ja viestintää. Toisaalta, esimerkiksi energiatehokkuustyön tuomia taloudellisia hyötyjä ei usein edes tunnisteta, mikä korostaa paremman viestinnän tarvetta. tuen vaikutuksesta maakunnallisen ilmasto- ja energiastrategian erityisesti ilmastomuutokseen sopeutumisen ja hillinnän toimet sekä ilmastotyön seuranta ja viestintä voidaan käynnistää tehokkaasti ja ilmastotyön vaikuttavuutta merkittävästi vahvistaen

4.2 Toteutus ja tulokset

Millä konkreettisilla toimenpiteillä hanke saavuttaa kuvatut tavoitteet?

Hanke jakautuu neljään työpakettiin:

1. Ilmastotyön toimeenpanon alueellinen tuki ja koordinaatio
2. Ilmastotyön seuranta
3. Ilmastoviestintä ja osallisuus
4. Sopeutuspilotti

Lapin liitto vastaa työpaketeista 1–3, ja Lapin yliopiston Arktinen keskus työpaketista 4.

TP1: Ilmastotyön toimeenpanon alueellinen tuki ja koordinaatio

Tavoitteena on varmistaa, että Lapin ilmasto- ja energiastrategian toimenpiteet käynnistyvät kunnissa vaikuttavasti ja juurtuvat pysyväksi toiminnaksi. Kunnille tarjotaan neuvontaa, ohjausta, koulutusta sekä tietoa ilmastotyön tueksi. Samalla kehitetään ilmastotyön koordinaatiota maakuntatasolla: toimenpiteiden yhteensovittaminen, seuranta ja tulosten hyödyntäminen, sekä tarvittaessa toimien uudelleensuuntaaminen.

Keskeinen toimenpide on Lapin ilmastomuutoksen hillinnän ja sopeutumisen koordinaatioryhmän perustaminen Lapin vihreän siirtymän jaoston alaisuuteen. Ryhmään kuuluu asiantuntijoita, viranomaisia, tutkijoita ja kolmannen sektorin toimijoita. Ryhmä tukee hanketta, analysoi seurannan tuloksia ja kokoaa suosituksia ilmastotyön avaintoimijoille. Ryhmän toimintaa kehitetään kokeilukehittämisen keinoin ja sen avulla luodaan malli alueellisen varautumisen ja ilmastomuutokseen sopeutumisen rajapintojen yhdistämiseksi.

Työpaketin konkreettiset toimet:

- Koordinaatioryhmän perustaminen ja kehittäminen
- kuntien jatkuva neuvonta ja ohjaus
- 10 kuntakohtaista info-, koulutus- tai keskustelutilaisuutta
- 5 maakunta- tai seututasoista tilaisuutta ilmasto- ja energiastrategian toimeenpanon edistämiseksi
- Ilmastoriskeihin sopeutumiseen liittyvän valmiusharjoituksen järjestäminen

TP2: Ilmastotyön seuranta

Työpaketissa otetaan käyttöön Ilmastovahti-palvelu Lapin kunnille ja maakunnalle. Palvelu mahdollistaa yksittäisten toimenpiteiden ja kokonaiskuvan seurannan sekä vertaisoppimisen kuntien välillä. Tavoitteena on saada vähintään 10 kuntaa mukaan palveluun. Osana palvelun käyttöönottoa kunnissa otetaan käyttöön kuntaan soveltuvia ilmastotyön indikaattoreita.

Samalla kehitetään maakunnallinen toimintamalli, joka yhdistää kuntien seurantatiedon maakuntatasoon ja sen hyödyntämiseen. Palvelun käyttöönoton tueksi kunnille tarjotaan koulutusta ja neuvontaa ja tukea.

Lisäksi kehitetään ja pilotoidaan indikaattoreita erityisesti ilmastomuutokseen sopeutumisen seurantaan ja sopeutumisen seurantaan laaditaan suositukset. Työpaketti tukee Lapin ilmasto- ja energiastrategian väliarviointia (2028) ja päivitystä (2040).

Työpaketin konkreettiset toimet:

- Ilmastovahti-palvelun käyttöönotto vähintään 10 kunnassa sekä maakuntatasolla
- Uusien sopeutumisen indikaattorien kehittäminen
- vähintään 20 neuvonta- tai koulutustilaisuutta kunnille ilmastovahtiin ja indikaattorityöhön liittyen
- Suositusten laatiminen sopeutumistyön seurantaan

TP3: Ilmastoviestintä ja osallisuus

Viestinnällä ja osallisuudella vahvistetaan Lapin ilmastotyön toimeenpanoa, innostetaan asukkaita ja toimijoita sekä luodaan myönteistä ilmapiiriä ilmastotoimia kohtaan. Erityishuomio kohdistuu haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin, joiden osallistuminen lisää toimien oikeudenmukaisuutta ja hyväksyttävyyttä.

Keskeisiä toimenpiteitä ovat Lapin ilmastotyön verkkosivujen ja viestintäkonseptin rakentaminen, kohdennetut viestintäkampanjat ja osallisuuden menetelmien juurruttaminen kuntatasolle. Nuorten osallistumista vahvistetaan erityisillä toimenpiteillä, kuten politiikkasuositusten laatimisella ja opintomatalla Tromssaan.

Työpaketin konkreettiset toimet:

- Lapin ilmastoviestinnän kehittäjäryhmän kokoaminen
- Lapin ilmastotyön verkkosivujen perustaminen ja lanseeraus
- Vähintään neljä ilmastoviestintäkampanjaa (teemoina mm. yritysten, kuntien ja yhdistysten ilmastotoimet sekä hiilinielujen vahvistaminen)
- Sosiaalisen median kanavien perustaminen ja säännöllinen viestintä uutiskirjeellä ja some-alustoilla
- Vähintään viisi osallisuutta vahvistavaa työpajaa tai dialogia kuntien kanssa
- Nuoria osallistavan opintomatkan järjestäminen ja nuorten ilmastoajattelun laatiminen

TP4: Sopeutuspilotti: Kaupallinen kalastus muuttuvassa ilmastossa

Pilotti yhdistää kalastajien kokemukseräisen tiedon tutkimustietoon ja tuottaa kalatalouden sopeutumis suunnitelman, joka sisältää ratkaisuja ja suosituksia alan toimijoille ja rahoittajille. Malli on monistettavissa muille luonnonvara-aloille.

Työssä tarkastellaan ilmastomuutoksen vaikutuksia sääolosuhteisiin, jää- ja vesistöoloihin, kalastoon ja kalastettavuuteen sekä olemassa olevia ja uusia sopeutumiskeinoja. Tunnistetaan myös tietoaaukkoja, joiden täyttäminen tukee kestävä sopeutumista.

Työpaketin konkreettiset toimet:

- Vähintään 10 haastattelua ja kysely kalastuselinkeinon ilmastohaasteista
- Tutkimustiedon muokkaaminen kalastuselinkeinon tarpeisiin
- 5–8 alueellista työpajaa (Inari, Lokka/Porttipahta, Kemijärvi, Kemi/Tornio)
- Toimintasuunnitelman laatiminen kalastuselinkeinon sopeutumisen edistämiseksi yhdessä alan toimijoiden kanssa
- Mallin luominen, jota voidaan hyödyntää muilla alueilla ja luonnonvara-aloilla

Liitteenä on hankesuunnitelma, joka tarkentaa toimenpiteitä.

Mikä tai mitkä ovat hankkeen konkreettiset tulokset? Mitä hankkeella saadaan aikaan? Miten tulokset voidaan laadullisesti todentaa ja määrällisesti mitata?

Työpakettien 1 –3 konkreettiset tulokset:

Työpakettien tuloksena Lapin ilmasto- ja energiastrategian toimeenpano on käynnistynyt tehokkaasti, mikä tuloksena aktiivisesti ilmastotyötä tekevien kuntien määrä kasvaa ja myös kuntien ilmastosuunnitelmien - ja toimenpiteiden määrä ja kasvaa. Myös ilmastotyötä tekevien yritysten määrä kasvaa.

Hankkeen tuloksena Lapissa on ilmastotyön koordinaatioryhmä Vihreän siirtymän jaoston alaisuudessa, Lapin ilmastotyöllä on kotisivut ja seurantatyökalu indikaattoreineen sekä seurannan toimintamalli vähintään 10:ssä kunnassa sekä maakuntatasolla. Lisäksi maakunnassa on toimintamalli alueellisen varautumisen ja ilmastomuutoksen sopeutumisen rajapintojen kohtaamiseksi.

Lisäksi Ilmastotyön tehokkuuden kehittymistä voidaan mitata seuraavien hankkeen aikaisten tulostavoitteiden saavuttamisella:

- Vähintään 4 maakunnallista ilmastoviestintäkampanjaa
- vähintään 5 ilmastotyön uutiskirjettä ja vähintään 150 uutiskirjeen tilaajaa
- 30 kuntien info -, neuvonta-, koulutus- tai keskustelutilaisuutta ilmastovahdin käyttöönottoon, sopeutumiseen tai hillintätoimiin liittyen
- Vähintään 5 maakunta- tai seututasoista info-, koulutus- tai keskustelutilaisuutta ilmasto- ja energiastrategian toimeenpanon edistämiseksi (esim. vuosittaiset ilmastoseminaarit + webinaareja)
- Vähintään 5 kunta- tai seutukunta-kohtaista osallisuutta vahvistavaa ja osallisuuden toimintamalleja jalkauttavaa ja kehittävää työpajaa tai dialogia yhdessä kohdealueen kuntien kanssa järjestettynä
- Nuoria osallistava tilaisuus tai opintomatka, johon osallistuu vähintään 20 nuorta sekä sen tuloksena nuorten ilmastojulkilausuma

Tarkemmin konkreettisia tuloksia on kuvattu työpakettikohtaisten toimenpiteiden yhteydessä. Laadullisesti tuloksia seurataan osana ilmastotyön koordinaatioryhmän toimintaa: koordinaatioryhmä raportoi ilmastotyön etenemisestä Lapin vihreän siirtymän jaostolle, jolloin tulokset ovat todennettavissa. Hankkeen tavoitteet pyritään myös ottamaan osaksi ilmastovahti-palvelun seurantaa ja raportointia. Kun tulokset tulevat maakuntatasolle kunnista ilmastovahti-palvelun kautta ja suoraan niistä vastuussa olevilta viranhaltijoilta, voidaan tuloksia pitää todennettuina.

TP 4:n konkreettiset tulokset:

TP4 tuottaa toimenpide-ehdotuksia ja suosituksia, yhteisesti määritellyt kriteerit kestäväälle sopeutumiselle, ja tunnistaa luonnonvara-alojen sopeutumiseen liittyviä hallinnollisia, lainsäädännöllisiä sekä neuvontaan ja koulutukseen liittyviä kehitystarpeita. Sopeutuspilotin kautta saadaan olemassa olevaa tieteellistä tietoa sellaiseen muotoon, että se aidosti tukee paikallista sopeutumista. Myös kalastajien kokemusperäinen tieto saadaan paremmin osaksi alan tutkimusta, ja hallinnon käyttöön.

Leader-yhteistyön kautta hankkeen opit tulevat elinkeinojen rahoitusta ja neuvontaa tekeville tahoille, eli tukemaan käytännön työtä (rahoitusten ja neuvonnan muokkaaminen tarkoituksenmukaisiksi).

Kalastajille ja kalastuselinkeinojen sidosryhmille toteutetut työpajat (5-8 kpl); ammatinharjoittajien ja sidosryhmien osallistumista hanketoimiin (30 kpl tai enemmän); sopeutusratkaisujen löytäminen (5 kpl tai enemmän), paikallinen elinkeinojen sopeutussuunnitelma (1 kpl) sekä ainakin yksi tieteellinen julkaisu, ja 2-3 ammatinharjoittajille ja suurelle yleisölle tarkoitettua yleistajuista julkaisua (esim. Suomen kalastuslehteen).

Valitut tuotosindikaattorit mahdollistavat tulosten määrällisen seuraamisen hankkeen aikana ja mittaamisen hankkeen päättyessä, mutta ei kaikkien yllä listattujen tulosten kohdalla. Laadullinen todentaminen kuitenkin on mahdollista.

Mitä pitkän aikavälin vaikutuksia hankkeella saadaan aikaan? Miten vaikutukset voidaan laadullisesti todentaa ja määrällisesti mitata?

Hankkeen pitkän aikavälin vaikutukset näkyvät päästöjen laskuna ja hiilinielujen vahvistumisena sekä sopeutumiskyvyn vahvistumisena. Tämä on seurausta ilmastotyötä tekevien kuntien ja

yrittäjien määrän kasvusta ja toimeenpanossa olevien kuntien ilmastosuunnitelmien määrän kasvusta sekä hillinnän ja sopeutumisen toteutuksessa olevien toimenpiteiden määrän kasvusta.

Sopeutuspilotin osalta olemassa olevan tiedon saaminen paremmin käyttöön, toimijoiden verkostoituminen, dialogi ja tiedon yhteistuotanto vahvistavat pitkän linjan sopeutumiskykyä alueella ja parantavat ammatinharjoittajien valmiuksia pitkällä tähtäimellä. Työ mahdollistaa jatkotoimet, jotka pohjautuvat ajantasaisimmalle tiedolle ja paikalliselle tarpeelle ja kokemukselle. Pitkällä aikavälillä hanke edistää tarkoituksenmukaisten ja kestävien sopeutumiskeinojen käyttöönottoa. Näiden vaikutusten todentaminen ja mittaaminen tulee olemaan mahdollista vasta hankkeen päätyttyä.

Pitkän aikavälin määrällisiä ja laadullisia tavoitteita seurataan koko hankkeen osalta ilmastovahti-palvelun avulla osana kunta- ja maakuntatason seurantaa sekä maakunnan ilmastotyön koordinaatioryhmän työnä. Koordinaatioryhmä raportoi seurannan tuloksista Lapin vihreän siirtymä jaostolle, joka ottaa tulokset osaksi laajempaa maakuntahallitukseksi, sidosryhmille ja ilmastotoimijoille jaettavaa ja säännöllisesti tuotettavaa Vihreän siirtymän arviointiraporttia

Miten tuloksia ja kokemuksia hyödynnetään hankkeen päättymisen jälkeen?

Ilmastovahti-palvelu, ilmastotyön verkkosivut, ilmastotyön seurantamalli ja koordinaatioryhmä sekä kehitetty sopeutumisen ja alueellisen varautumisen yhteistyön toimintamalli ja sopeutumisen indikaattorit hyödyttävät koko Lapin ilmastotyötä jatkossa pitkäaikaisesti. Kunnat ovat saaneet oppeja ja osaamista hankkeen neuvontatyöstä, tilaisuuksista ja koulutuksista ja voivat jatkaa ilmastotyötään laadukkaampana hankkeen jälkeen. Ilmastoviestinnästä ja osallistamisesta saadut kokemukset, opit, osallistamisen menetelmät ja kampanjamallit – ja materiaalit ovat hyödynnettävissä maakunnallisessa ja kuntatason ilmastotyössä jatkossa ja viestinnän, neuvonnan ja koulutusten kautta ilmasto osaaminen on lisääntynyt ja alueen hyödynnettävissä.

Hankkeen osavaikutuksesta syntyneet tai täydentyneet ilmastosuunnitelmat ovat kuntien käytössä jatkuvasti ja kuntien työ ilmasto-osallisuuden parissa jatkuu hankkeen jälkeen ja hankkeen osavaikutuksesta.

Sopeutuspilotin osalta tulokset tulevat kalastuselinkeinojen hallinnon, koulutuksen ja neuvonnan käyttöön ja niitä tullaan hyödyntämään pitkään hankkeen päätyttyä suunnittelun tukena. Hankkeessa kertyvä tietotaito ja verkostot tulevat tukemaan kalastuksen käytännön sopeutumiskeinoja. Kehitetty yleinen malli tulee käyttöön muiden elinkeinojen sopeutumisen suunnittelun kautta.

Vaihtoehto suunnitelmaksi toiminnan jatkumisesta hankkeen päättymisen jälkeen

Toiminta tai kehitystyö jatkuu toisessa tuensaajan hankkeessa

Kuvaa hankkeen yleisesti hyödynnettävät tulokset ja missä ne tulevat olemaan julkisesti saatavilla. Hankkeella tulee olla aluekehitysvaikutuksia, jotka ovat yleisesti hyödynnettäviä ja julkisia.

Hankkeen kaikki tulokset vaikuttavat aluekehitykseen, koska niillä pyritään maakuntaohjelman mukaisiin ilmastotavoitteisiin. Maakunnallisen ilmastotyön vahvistuminen hyödyttää laajasti Lapin aluekehitystä: Tavoitteiden saavuttamisen mahdollisuuden paranemisen lisäksi maakunnan ja sen toimijoiden vastuullisuus ja mielikuva vastuullisuudesta paranee, mikä edistää alueen elinvoimaa. Useat ilmastotoimet myös tuovat suoraa säästöä kunnille ja yrityksille ja yritysten ottaessa käyttöön ilmastotoimia tukevia liiketoimintamalleja esimerkiksi kiertotaloudessa, myös niiden uudistumiskyky ja kilpailukyky vahvistuu.

Tulokset, kuten ilmastovahti-palvelu sekä sinne kootut kuntien ilmastotoimet ja niiden eteneminen ovat julkisesti nähtävillä vähintään Lapin ilmastoviestinnän verkkosivuilla. Siellä voi seurata myös ilmastotyön koordinaatioryhmän toimintaa. Hankkeen viestintäpaketti edistää ilmastotyön tulosten hyödynnettävyyttä laajasti, ja tarkoitus onkin, että ilmastotyön hyvät

käytännöt ja opit leviävät viestinnän avulla laajasti kuntiin ja yrityksiin. Hankkeen tuloksista viestitään myös maakunnan, Suomen ja Euroopan tasoisissa ilmastotyön verkostoissa.

Sopeutumispilotin osalta hanke sekä edistää kalastuselinkeinon elinvoimaisuutta että tuottaa tietoa päätöksenteon tueksi. Tiedon hyödyntäjiä ovat kalastajat, alaa opiskelevat nuoret, alan neuvonta, koulutus ja hallinto. Pilotti osallistuu hankkeen viestintätoimiin ja raportointiin, mitä kautta hankkeen toiminta ja tulokset tulevat kohderyhmien tietoisuuteen. Hankkeen tuottama tieto on mahdollisimman avointa ja käyttäjäystävällistä, ja viestintä ja raportointi tähtää tulosten saamiseksi käyttöön. Tärkeää on näkyvyys etenkin kotimaisen ei-tieteellisen median (ammatti- ja yleislehdet, sosiaalinen media) välityksellä Lapissa. Sopeutumispilotin tuloksia raportoidaan lisäksi kansainvälisessä tieteellisessä artikkelissa; näin hankkeen tulokset tulevat osaksi tutkimuskirjallisuutta ja luotettavammiksi myös päätöksenteossa käyttöä ajatellen. Hanke on mukana relevanteissa alueellisissa tapahtumissa. Työpajat ovat paitsi toimintamuoto, myös erittäin tärkeä viestintäkanava.

4.3 Ympäristövaikutukset ja ilmastokestävyys

Sisältääkö hankesuunnitelma sellaisia toimenpiteitä, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia?

Ei

Sisältääkö hankesuunnitelma sellaisen infrastruktuuri-investoinnin toteuttamisen, jonka odotettu elinkaari on vähintään viisi vuotta?

Ei

5 Täydentävät tiedot

5.1 Muilta rahoittajilta haettu rahoitus

Mitä sitovia sopimuksia tai aiesopimuksia on rahoitussuunnitelmassa esitetyistä muun julkisen rahoituksen, kuntarahoituksen ja yksityisen rahoituksen osuuksista (ml. omarahoitusosuus)?

Rovaniemen, Kemin ja Kemijärven kaupungit sekä Ranuan kunta ovat hakemushetkellä alustavasti sitoutuneet kuntarahoitukseen. Lapin liitto vastaa kuntarahoitusosuudesta omalla budjetillaan.

Onko hankkeeseen haettu tai ollaanko hakemassa rahoitusta muilta rahoittajilta?

ei

5.2 Yhteydet muihin hankkeisiin

Liittyykö hakemus muihin alue- ja rakennepolitiikan rahastoista tai muista rahoituslähteistä rahoitettaviin hankkeisiin tai hankekokonaisuuksiin?

Kyllä

Hanke 1

Mahdollinen hakemusnumero, hankekoodi tai diaarinumero

297/00.01.05.39/2023

Hankkeen nimi

NBS4Local Interreg Europe -hanke

Miten tämä liittyy nyt haussa olevaan hankkeeseen?

Adopting Nature-based Solutions to Improve the Climate Resilience of Local Governments (NBS4LOCAL) -hankkeessa kehitetään luontopohjaisia ratkaisuja ilmastomuutokseen sopeutumiseksi. Lapin liitto on hankkeen osatoteuttaja ja hankkeen kanssa tehdään yhteistyötä sopeutumisteemassa.

Hanke 2**Mahdollinen hakemusnumero, hankekoodi tai diaarinumero**

3/00.01.05.32/2024

Hankkeen nimi

Mount Resilience Horisontti Eurooppa -hanke

Miten tämä liittyy nyt haussa olevaan hankkeeseen?

MountResilience – Ratkaisuja ilmastomuutoksen sopeutumiseen -hankkeessa kehitetään ratkaisuja Euroopan alpiinisten alueiden sopeutumistyön kehittämiseksi. Lapin liitto on hankkeen osatoteuttaja ja se kohdistuu Enontekiön ja Utsjoen kuntiin. Hankkeessa laaditaan sopeutumis suunnitelmat kyseisille kunnille ja avustetaan poroelinkeinoa ja matkailusektoria sopeutumistyössä. Hankkeen kanssa tehdään yhteistyötä sopeutumisteemassa.

Hanke 3**Mahdollinen hakemusnumero, hankekoodi tai diaarinumero**

403661

Hankkeen nimi

Lapin ilmasto- ja energiastrategiahanke

Miten tämä liittyy nyt haussa olevaan hankkeeseen?

Haussa oleva hanke jatkaa strategiahankkeessa tehtyä työtä käynnistämällä strategian toimeenpanon

Hanke 4**Mahdollinen hakemusnumero, hankekoodi tai diaarinumero**

261442

Hankkeen nimi

ILIMA-hanke (Ilmastoviisas pohjoinen maaseutu)

Miten tämä liittyy nyt haussa olevaan hankkeeseen?

Hankkeessa on aktivoitu Lapin kylätoimijoita ilmastomuutoksen hillitsemiseksi ja muutoksiin sopeutumiseksi. LAPPILMA-hanke jatkaa ILIMA-hankkeen aktivointityötä ja kannustaa myös paikallistason toimijoita aktiivisiin ilmastotekoihin.

Hanke 5**Mahdollinen hakemusnumero, hankekoodi tai diaarinumero**

A80734

Hankkeen nimi

Ilmastoturvallinen Rovaniemi-hanke

Miten tämä liittyy nyt haussa olevaan hankkeeseen?

Ilmastoturvallinen Rovaniemi-hankkeen oppeja tullaan levittämään LAPPILMA-hankkeen toimesta myös muihin Lapin kuntiin

Hanke 6**Mahdollinen hakemusnumero, hankekoodi tai diaarinumero**

A81050

Hankkeen nimi

Hiilineutraali Rovaniemi

Miten tämä liittyy nyt haussa olevaan hankkeeseen?

Hankkeen kanssa tullaan tekemään yhteistyötä Lapin kuntien hyvien päästövähennyskäytäntöjen levittämiseksi Lapissa.

Hanke 7**Mahdollinen hakemusnumero, hankekoodi tai diaarinumero**

A81100

Hankkeen nimi

Kestävyyssraportointi ja kestävä kehitys liiketoiminnassa

Miten tämä liittyy nyt haussa olevaan hankkeeseen?

LAPPILMA-hankkeessa jaetaan tässä hankkeessa tuotettuja työkaluja yritysten kestävyystoimintaan

Hanke 8**Mahdollinen hakemusnumero, hankekoodi tai diaarinumero**

A80799

Hankkeen nimi

Arjen kiertotaloudesta kasvua ja hyvinvointia Rovaniemelle

Miten tämä liittyy nyt haussa olevaan hankkeeseen?

LAPPILMA-hankkeessa jaetaan tämän hankkeen tuottamia oppeja, kokemuksia ja malleja kiertotalouden kehittämisestä

Hanke 9**Mahdollinen hakemusnumero, hankekoodi tai diaarinumero**

A81084

Hankkeen nimi

Pelkosenniemen kestävän kasvun ohjelma

Miten tämä liittyy nyt haussa olevaan hankkeeseen?

LAPPILMA-hankkeessa jaetaan tämän hankkeen tuottamia oppeja, kokemuksia ja malleja maankäytön ja yhdyskuntasuunnittelun mahdollisuuksista ohjata sopeutumistoimia sekä matkailuelinkeinon sopeutumisesta

Hanke 10**Mahdollinen hakemusnumero, hankekoodi tai diaarinumero**

A803

Hankkeen nimi

Vihreän siirtymän valtakunnallisten teemojen yhteinen koordinaatiohanke

Miten tämä liittyy nyt haussa olevaan hankkeeseen?

LAPPILMA-hanke levittää hankkeessa saatuja hyviä käytäntteitä ja hankeideoita Lappiin sekä järjestää tarvittaessa yhteistilaisuuksia hankkeen kanssa

Hanke 11**Mahdollinen hakemusnumero, hankekoodi tai diaarinumero**

A81545

Hankkeen nimi

Tehoa ja vaikuttavuutta maakuntien ja kuntien ilmastotyöhön

Miten tämä liittyy nyt haussa olevaan hankkeeseen?

LAPPILMA -hanke hyödyntää ja jakaa hankkeen tuloksena kehitettyjä työkaluja ja koottuja hyviä käytäntöjä. LAPPILMA-hanke osallistuu myös hankkeen kehittämistoimintaan (tilaisuudet) tuoden niihin Lapin näkökulmaa

5.3 Hakijan osaaminen, hankkeen riskiarviointi, ohjausryhmä sekä saavutettavuusnäkökulma**Minkälainen on hakijan osaaminen ja kokemus hankkeiden toteuttamisesta ja hankesuunnitelman mukaisesta sisällöllisestä teemasta?**

Hakijoilla on vahva osaaminen ja kokemus hankkeiden toteuttamisesta.

Mitä tulee sopeutumispilotin sisällölliseen teemaan, Lapin yliopiston Arktisella keskuksella on aiempaa hanketoimintaa kaupallisen kalastuksen kehittämisen sekä sopeutumisen aloilta. Lapin yliopiston Arktisen keskuksen erityisosaaminen on ilmastonmuutoksen vaikutus- ja sopeutumistutkimuksissa. Hankkeessa on mukana asiantuntijoita, jotka ovat olleet mukana toteuttamassa EAKR- ja myös EU Horizon -rahoitteisia hankkeita kuten CLIMINI ja CHARTER; näiden teemat ovat olleet laajoja ja kattaneet pohjoisten alueiden ympäristömuutosta ja elinkeinojen muutosta ja sopeutumista.

Riskit ja niiden hallinta hankkeen toteuttamisessa**Riskit liittyen hankkeen sisällön ja tulosten toteuttamiseen**

Riskinä on, että kunnilla ei ole mahdollisuuksia panostaa omaan ilmastotyöhön riittävästi, koska sitä ei nähdä riittävän tärkeänä toimintana. Tällöin kunnat eivät täysimääräisesti voi hyötyä hankkeesta: esimerkiksi ilmastotyön seurantarjestelmän käyttöönotto voi jäädä puutteelliseksi tai kunnille tai kuntien sidosryhmille suunnattuja tilaisuuksia ei voida toteuttaa suunnitellulla tavalla. Kuntien osallistumisen puutteet luonnollisesti vaikuttavat ilmastotyön toimeenpanoa hidastavasti. Lisäksi, kun toimitaan nuorten parissa, on myös olemassa riski, että toiminta ei kiinnosta nuoria eikä heitä saada mukaan hankkeen tapahtumiin.

Työpaketti 3:n osalta riskinä on kalastajien ja muiden sidosryhmien edustajien vähäinen kiinnostus hanketta kohtaan ja alhainen motivaatio osallistua hankkeen toimintoihin ja tiedon yhteistuotantoon, vaikeudet osallistua työpajoihin pitkien välimatkojen ja työn luonteen vuoksi.

Toimenpiteet riskin toteutumisen todennäköisyyden pienentämiseksi.

Riskin toteutumisen mahdollisuutta pienennetään vaikuttamalla viestinnällä siihen, että kunnat hahmottavat ilmastotyön, erityisesti sopeutumisen pitkän tähtäimen vaikutuksen kuntatalouteen ja näkevät ilmastotyöhön panostamisen tärkeäksi. Riskiä pienentää myös hankkeen kunnille tuottamien palvelujen selkeä tarjonta valmiina, muotoiltuina palveluina, joita voidaan kustomoida kuitenkin tarpeen mukaan ja palveluiden kokoamisena ”palvelutarjottimelta” valittavaksi. Nuoren osallistumiseen liittyvää riskiä pienennetään tekemällä tiivistä yhteistyötä kuntien nuorisotoimen kanssa nuorten osallistamisen suunnittelussa.

TP3:n riskeihin on varauduttu suunnittelemalla työtä yhdessä kalastajien ja eri sidosryhmien edustajien kanssa; hanke käsittelee heidän tärkeiksi näkemiään kysymyksiä ja vastaa käytännön tason haasteisiin. Hankkeen toteuttajat ovat tunnettuja ja heidän yhteistyöverkostonsa on jo valmiiksi laaja. Käytettävät työpajamenetelmät ovat testattuja ja aiemman kokemuksen mukaan pidettyjä. Työpajat toteutetaan aikoina jolloin kalastajien työkiireet eivät ole pahimmillaan, ja paikoissa, jotka ovat heille helposti saavutettavia. Lisäksi käytössä ovat COVID-aikana opitut keinot etähaastattelujen ja -työpajojen toteuttamiseksi.

Riskit liittyen hankkeen yleiseen toimintaympäristöön

Riskinä on, että hankkeeseen ei yleisen kuntien taloudellisen tilanteen vuoksi saada riittävästi kuntien omarahoitusta. Eri organisaatioiden resurssit osallistua hankkeen toimenpiteisiin voivat olla myös säästöistä johtuen tiukilla (esim. Lapha ja EVK).

Toimenpiteet riskin toteutumisen todennäköisyyden pienentämiseksi.

Riski minimoidaan varmistamalla etukäteen kuntien kiinnostus hankkeeseen. Kuntaisuuksien kohtuullisuus ja selkeästi konkretisoidut hyödyt osallistumisesta hankkeeseen pienentävät riskin toteutumista.

Riskit liittyen toteuttajaorganisaatioiden toimintaan

Lapin liiton toimintaan hanketoteuttajana ei liity merkittäviä riskejä, koska liitto on kokenut ja osaava hanketoimija. Pienenä riskinä voidaan nähdä liiton perusrahoituksen heikkeneminen. Riskinä on osaavan hankehenkilöstön saaminen hankkeelle.

Toimenpiteet riskin toteutumisen todennäköisyyden pienentämiseksi.

Hankkeen omarahoitusta ei suunnitella katettavan pelkästään liiton omarahoituksella vaan myös kuntien suorilla osuuksilla. Hankehenkilöstön rekrytointiin liittyvää riskiä pyritään minimoimaan avaamalla haut ennakoivasti ja markkinoimalla paikkoja verkostoissa.

Esitys hankkeen ohjausryhmän kokoonpanoksi

Ohjausryhmän esitetään koostuvan seuraavista tahoista:

Lapin liitto

Lapin yliopisto/Arktinen keskus

Suomen luonnonsuojeluliiton Lapin piiri

Lapin kuntien edustus seutukunnittain

Pelastuslaitos/Lapha

Lapin EVK-keskus / valtakunnallinen ilmastoyksikkö

LUKE/ilmatieteen laitos/Syke

Onko hankkeen pääasiallisena tarkoituksena tietyn verkkopalvelun kehittäminen, tarjoaminen tai ylläpito?

Ei

5.4 Horisontaaliset periaatteet: EU:n perusoikeuskirja, YK:n vammaisyleissopimus ja sukupuolten tasa-arvo

Miten sukupuolten tasa-arvon tavoite on huomioitu hankkeen suunnitelmassa?

Hankkeen kaikessa toiminnassa noudatetaan Lapin liiton yhdenvertaisuus - ja tasa-arvo-suunnitelmaa. Viestinnässä huomioidaan tasa-arvo ja yhdenvertaisuusperiaatteet, jotka edellyttävät syrjimättömien ja monipuolisten sanavalintojen käyttöä, kohderyhmien inklusiivista edustamista, sukupuolten tasa-arvoon pyrkivien toimien toteuttamista sekä inklusiivisten ja monimuotoisten kuvien tai videoiden hyödyntämistä. Viestinnässä pyritään tunnistamaan ja purkamaan syrjiviä rakenteita ja edistämään kaikkien tasa-arvoista asemaa yhdenvertaisuuslain mukaisesti. Tapahtumissa tasa-arvo ja yhdenvertaisuus huomioidaan suunnittelemalla ja toteuttamalla tilaisuudet esteettömästi, viestimällä selkeästi turvallisen tilan periaatteista ja puuttumalla syrjintään sekä varmistamalla monipuolinen osallistujajoukko, ottamalla ottaa huomioon erilaiset tarpeet ja tarjoamalla monipuolisia osallistumistapoja. Hankkeen kohderyhmä edustaa tasapuolisesti kaikkia sukupuolia mutta suurin osa kaupallisen kalastuksen harjoittajista on miehiä ja neuvonnan ja hallinnon tasoilla puolestaan suuri osa toimijoista on naisia. Haastateltavia ja työpajoihin osallistuvia haetaan kuitenkin tasapuolisesti ja mahdollisuuksien mukaan eri sukupuolista ja ikäryhmistä. Erityisesti oppilaitostyössä mahdollistuu eri sukupuolten osallistuminen hankkeen toimintoihin.

5.5 Horisontaaliset periaatteet: Muut EU:n perusoikeusasiakirjan mukaiset oikeudet ja periaatteet

Hakija vakuuttaa, että hankkeen suunniteltu toiminta noudattaa ainakin seuraavia EU:n perusoikeusasiakirjan mukaisia oikeuksia ja periaatteita:

Turvalliset työolot

Syrjintäkielto kaikelle syrjinnälle

Vammaisten henkilöiden sopeutuminen yhteiskuntaan. Huomioitu erityisesti saavutettavuus työvälineiden suhteen ja esteettömyys työtilojen suhteen.

Henkilötietojen suoja

Ympäristönsuojelu

5.6 Kestävä kehitys: Ekologinen kestävyys

Luonnonvarojen käytön kestävyys

Jonkin verran myönteistä vaikutusta

Hankkeen keskeisenä teemana on kestävyys, osana tätä ekologinen kestävyys

Ilmastonmuutoksen aiheuttamien riskien vähentäminen

Selvästi myönteistä vaikutusta

Ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja ilmastonmuutoksen aiheuttamien riskien vähentäminen ovat hankkeen keskiössä. Ilmastonmuutoksen hillintätoimet puolestaan vähentävät sopeutumistarvetta.

Kasvillisuus, eliöt ja luonnon monimuotoisuus

Jonkin verran myönteistä vaikutusta

Hanke ei suoraan vaikuta näihin, mutta työpaketissa 4 ekosysteemien hyvinvointi ja monimuotoisuus ovat tärkeitä tekijöitä kaupallisen kalastuksen elinvoimaa ajatellen. Aiheesta kertyy hankkeen aikana lisää tietoa.

Pinta- ja pohjavedet, maaperä sekä ilma (ja kasvihuonekaasujen väheneminen)**Jonkin verran myönteistä vaikutusta**

Hanke ei suoraan vaikuta näihin, mutta pintavesien laatu on tärkeä tekijä kaupallisen kalastuksen elinvoimaa ajatellen. Aiheesta kertyy hankkeen aikana lisää tietoa.

Natura 2000 -ohjelman kohteet**Jonkin verran myönteistä vaikutusta**

Osa TP4:n kohdealueista pitää sisällään Natura 2000 (Inarijärvi). Näiden kohteiden hyvä ekologinen tila voi olla tärkeä tekijä kaupallisen kalastuksen elinvoimaa ajatellen. Aiheesta voi kertyä hankkeen aikana lisää tietoa.

5.7 Kestävä kehitys: Taloudellinen kestävyys**Materiaalit ja jätteet****Jonkin verran myönteistä vaikutusta**

Ilmastomuutoksen hillintä on hankkeen keskiössä, osana tätä mm. Puhdas energiantuotanto ja vähähiilinen liikkuminen. Sopeutumispilotissa puhutaan esimerkiksi sähköisten työkalujen, aurinkopaneelien ja vastaavien käytöstä osana kalastusta. Tästä aiheesta samoin kuin ilmastomuutoksen hillintäkeinoista Lapin eri sektoreilla kertyy hankkeen aikana lisää tietoa.

Uusiutuvien energialähteiden käyttö**Selvästi myönteistä vaikutusta**

Ilmastomuutoksen hillintä on hankkeen keskiössä, osana tätä mm. Puhdas energiantuotanto ja vähähiilinen liikkuminen. Näin haetaan ratkaisuja ja toteutusta hankkeen toimilla. Sopeutumispilotissa puhutaan esimerkiksi sähköisten työkalujen, aurinkopaneelien ja vastaavien käytöstä osana kalastusta. Tästä aiheesta samoin kuin ilmastomuutoksen hillintäkeinoista Lapin eri sektoreilla kertyy hankkeen aikana lisää tietoa.

Paikallisen elinkeinorakenteen kestävä kehittäminen**Jonkin verran myönteistä vaikutusta**

Hankkeen keskeisenä teemana on kestävyys, osana tätä taloudellinen kestävyys. Hankkeen aikana kertyy uutta tietoa mm siitä, millaisen sopeutumisen tukeminen on taloudellisesti ja muutenkin kestävä. Hanke tuottaa tärkeää tietoa muun muassa elinkeinonharjoittajille ja käytännön toimintaa rahoittaville tahoille. Yhteiskunnan ja elinkeinojen sopeutuminen on osa taloudellista kestävyyttä.

Aineettomien tuotteiden ja palvelujen kehittäminen**Jonkin verran myönteistä vaikutusta**

Aihe ei ole hankkeen keskiössä, mutta aihe on osa sekä hillintätoimia että sopeutumista. Aiheesta kertyy hankkeen aikana uutta tietoa ja välillisesti yritysten toivotaan hankkeen toimien osavaikutuksesta kehittävän kestävämpiä liiketoimintamalleja, jotka perustuvat luonnonvarojen kulutuksen vähentämiseen.

Liikkuminen ja logistiikka**Selvästi myönteistä vaikutusta**

liikenne on yksi keskeisimmistä päästölähteistä ja hanke hakee ratkaisua ja ratkaisujen toimeenpanoa kestävän liikumisen saralla

5.8 Kestävä kehitys: Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys sekä yhdenvertaisuus

Kulttuuriympäristö

Jonkin verran myönteistä vaikutusta

Hankkeen keskeisenä teemana on kestävyys, osana tätä sosiaalinen ja kulttuurillinen kestävyys. Maakunnallisen sopeutumis suunnitelman keinovalikossa on kulttuuriympäristöön liittyviä toimia. TP4:n työssä kertyy ymmärrystä siitä, miten kalastajat itse ymmärtävät sosiaalisen ja kulttuurisen kestävyuden elinkeinossaan, ja miten ilmastomuutokseen sopeutumista voidaan suunnitella niin, ettei sopeutuminen aiheuta kulttuurillisia menetyksiä ja heikennä sosiaalista kestävyyttä. Hankkeessa työskennellään sekä Saamenmaalla että saamelaisalueen ulkopuolella Lapissa. Hankkeen kautta erilaiset kalastusperinteet ja -kulttuurit tulevat kuulluiksi, ja niiden tarpeet ja kokemukset myös elinkeinon hallinnon tietoon.

Ympäristöosaaminen

Selvästi myönteistä vaikutusta

Hankkeen aikana kertyy ympäristöosaamista, jonka jakaminen ja saaminen käyttöön tulee olemaan tärkeää Lapin jatkuvan elinvoiman ja kestävän sopeutumisen kehittämisessä.

5.9 Horisontaaliset periaatteet hankkeen pääasiallisena tavoitteena

Onko sukupuolten tasa-arvon edistäminen hankkeen pääasiallinen sisältö?

Ei

Onko syrjimättömyys ja yhdenvertaisuus hankkeen pääasiallinen sisältö?

Ei

Onko kestävä kehitys jollakin ulottuvuudella hankkeen pääasiallinen sisältö?

Kyllä

6 Arviot määrällisistä tavoitteista

Hakemusvaiheessa ilmoitettavat arviot määrällisistä tavoitteista

6.1 Tuotosindikaattorit

Tunnus	Indikaattori	Arvio
RCO04	De minimis-tukea saaneet yritykset	0
NO05	Yritykset yhteistyössä tutkimuslaitosten kanssa	
RCO26	Ilmastomuutokseen sopeutumisiksi rakennettu tai parannettu vihreä infrastruktuuri, hehtaaria	
RCO27	Kansalliset/alueelliset/paikalliset ilmastomuutokseen sopeutumisen strategiat	
NO02	Yhteiskehittämistä tukevat alustat ja verkostot	4

6.2 Tulosindikaattorit

Tunnus	Indikaattori	Arvio
RCR01	Uudet tuella aikaansaadut työpaikat	
SL01	joihin työllistyvät naiset	
NR01	Verkostojen ja innovaatioekosysteemien kehittämät innovaatiot, tuotteet ja palvelut	
NR10	Ilmastomuutokseen sopeutumiseen tehdyt uudet ratkaisut	10

7 Kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman tiivistelmä

Täydelliset kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman taulukot sekä de minimis -tuki-ilmoitus ovat hakemuksen lopussa.

Kustannusarviota ohjaavat kustannusmallivalinnat

Kustannusmalli	Flat rate 7 % kehittäminen
Palkkakustannusten ilmoitustapa	Palkkojen yksikkökustannukset
Matkakustannusten ilmoitustapa	Matkakustannusten yksikkökustannukset
Sisältyykö arvonlisävero kustannuksiin?	Ei

Hankinnat ja hankkeen pysyvyys

Infrastruktuuri-investointeja tai tuotannollisia investointeja sisältävän hankkeen toiminnan tulee olla pysyvää yleisasetuksen 65 artiklaan perustuen vähintään viiden vuoden ajan viimeisen tuen maksamista koskevan päätöksen tekopäivästä. Velvollisuus yritystukilain nojalla rahoitettavissa hankkeissa pienten ja keskisuurten yritysten osalta on kolme vuotta. Koskeeko edellä kuvattu velvollisuus hankkeen toimintaa tai investoinnin kohteena olevaa omaisuutta?	Ei
Suunnitellaanko hankkeessa kansalliset kynnysarvot ylittävien hankintojen tekemistä?	Ei

Kustannusarvion tiivistelmä

	Yhteensä €
1 Palkkakustannukset	311 342
2 Matkakustannukset	18 525
3 Ostopalvelut	110 000
4 Muut kustannukset	2 000
Flat rate 7 % kehittäminen	30 931
5 Tulot (vähennetään kustannuksista)	0
Nettokustannusarvio yhteensä	472 798

Rahoitussuunnitelman tiivistelmä

	Yhteensä €	Osuus %
1 Haettava EU- ja valtion rahoitus	378 238	80,00
2 Omarahoitus: Kuntarahoitus	94 560	20,00
3 Kuntarahoitus	0	0
4 Muu julkinen rahoitus	0	0
5 Yksityinen rahoitus	0	0
Rahoitussuunnitelma yhteensä	472 798	100,00

Ennakkomaksatus

Haetaanko hankkeelle ennakkomaksatusta?	Ei
---	----

Hakemuksen käsittelyn ehdot

Tuen hakija vakuuttaa tässä hakemuksessa ja sen liitteissä antamansa tiedot oikeiksi. Lisäksi hakija vakuuttaa, että hankkeen toimenpiteet eivät kohdistu samaan tai saman tyyppiseen toimintaan, joka on siirretty toisella suuralueella sijaitsevaan toimipaikkaan siten, että työpaikkoja menetetään alkuperäisessä toimipaikassa.

Tuen hakija vakuuttaa, että sillä ei ole takaisinperintäpäätökseen perustuvaa maksamatonta täytäntöönpanokelpoista saatavaa avustuksia ja tukia myöntäville julkisyhteisöille.

Tuen myöntävällä välittävällä toimielimellä on laissa säädettyjen tiedonsaantioikeuksien perusteella oikeus tarkastaa tuen hakijaa koskevat verovelkatiedot, arvonlisäverovelvollisuutta koskevat tiedot sekä muut välttämättömät toiselta viranomaiselta tai yksityiseltä saatavat tiedot, joilla voi olla vaikutusta rahoituksen myöntämiseen.

Suostumus sähköiseen asiointiin

Hakija antaa suostumuksensa siihen, että kaikki asiakirjat koskien tätä hankehakemusta annetaan tiedoksi vain sähköisesti EURA 2021 -järjestelmässä. Tämä suostumus koskee kaikkia asiassa myöhemmin annettavia asiakirjoja, joita viranomainen tekee EURA 2021 -järjestelmässä.

Hankehakemusta ja hanketta koskevat asiakirjat ovat noudettavissa EURA 2021 -järjestelmästä.

Lainkohdat

Laki alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepoliitiikan hankkeiden rahoittamisesta (757/2021) 51 §.

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §.

Suostumus Euroopan unionin alue- ja rakennepoliitiikan ohjelman varoista rahoitettavia hankkeita koskevien tietojen julkisuuteen ja julkaisemiseen

Euroopan unionin alue- ja rakennepoliitiikan ohjelman varoista rahoitettuja hankkeita ja tuen saajia koskeva tietojen julkisuus ja julkaiseminen on lakisääteistä. Kun tuen hakija on jättänyt hanketta koskevan hakemuksen, on hän hyväksynyt hanketta ja tuen saajaa koskevien tietojen julkaisemisen. Jos tuen hakija ei hyväksy ehtoa, ei hanketta voida ottaa käsiteltäväksi.

Hakija antaa suostumuksensa sille, että hanketta ja tuen saajaa koskevat tiedot julkaistaan EU:n alue- ja rakennepoliitiikan ohjelman verkkopalvelun tietopalvelussa.

Valtionavustuksen hakijan pakotevakuutus

Yhdistyneet kansakunnat ja Euroopan unioni ovat asettaneet pakotteita lainsäädännössään tai toimielintensä päätöksillä.

Valtionavustuksen hakija vakuuttaa, että

a) YK:n tai EU:n pakotteita ei ole asetettu

- avustuksen hakijalle,
- avustuksen hakijan välittömille tai välillisille omistajille, tai rahanpesulain 1. luvun 5 §:ssä tarkoitetuille tosiasiallisille edunsaajille,
- avustuksen hakijan hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenille tai määräys-, edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttäville henkilöille,
- avustuksen hakijan alihankkijoille tai muille sopimuskumppaneille,
- avustuksen hakijan alihankkijoiden tai muiden sopimuskumppaneiden välittömille tai välillisille omistajille, tai rahanpesulain 1. luvun 5 §:ssä tarkoitetuille tosiasiallisille edunsaajille,
- avustuksen hakijan alihankkijoiden tai muiden sopimuskumppaneiden hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenille tai määräys-, edustus-, päätös- tai valvontavaltaa kyseisissä alihankkijoissa tai muissa sopimuskumppaneissa käyttäville henkilöille,
- valtionavustuslain 7 §:n 3 momentin mukaisesti muun kuin avustuksen saajan toiminnan tai hankkeen avustamiseen haetun ja valtionapuviranomaisen myöntämän avustuksen käyttäjille (jäljempänä siirron saaja)
- sellaisille avustuksen hakijan valtionavustushakemuksen ja -päätöksen mukaisille yhteistyökumppaneille, jotka eivät saa tai käytä avustusta, eivätkä tuota ostopalveluja, mutta osallistuvat avustettavaan toimintaan tai hankkeeseen tekemällä yhteistyötä avustuksen saajan kanssa,
- siirron saajien tai yhteistyökumppanien välittömille tai välillisille omistajille, tai rahanpesulain 1. luvun 5 §:ssä tarkoitetuille tosiasiallisille edunsaajille,
- siirron saajien tai yhteistyökumppanien hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenille tai määräys-, edustus-, päätös- tai valvontavaltaa kyseisissä siirron saajissa ja yhteistyökumppaneissa käyttäville henkilöille;

b) avustuksen hakija noudattaa täysimääräisesti neuvoston asetuksen (EU) 833/2014 5 k artiklaa sekä kaikkia muita YK:n ja EU:n asettamia pakotteita.

Valtionavustuksen hakija vakuuttaa, että

- avustuksen hakija ja muut edellä mainitut tahot eivät ole YK:n tai EU:n asettamien pakotteiden kohteena;
- avustuksella rahoitettava toiminta tai hanke taikka avustuksella hankittavan tuotteen tai palvelun toimittajan tai sen alihankkijoiden tuottamien tuotteiden tai palvelujen käyttö ei riko YK:n tai EU:n asettamia pakotteita;
- avustuksen hakija antaa välittömästi kirjallisesti valtionapuviranomaiselle tämän kirjallisesta pyynnöstä tiedot hakijan välittömistä ja välillisistä omistajistaan, rahanpesulain 1. luvun 5 §:ssä tarkoitetuista tosiasiallisista edunsaajistaan, alihankkijoistaan, sekä muista sopimuskumppaneistaan, siirron saajista, yhteistyökumppaneista ja muista edunsaajista;
- avustuksen hakija ilmoittaa välittömästi valtionapuviranomaiselle, jos valtionavustukseen tai avustuksella tehtävään hankintaan liittyvät suoritukset tai valtionavustus itsessään voi välillisesti tai välittömästi päätyä YK:n tai EU:n pakotteiden kohteena olevalle taholle;
- avustuksen hakija noudattaa täysimääräisesti YK:n ja EU:n asettamia pakotteita sekä tämän vakuutuksen antohetkellä, että tämän vakuutuksen antamisen jälkeen esimerkiksi silloin kun avustuksen hakija saa tai käyttää tässä vakuutuksessa tarkoitettua valtionavustusta.

Allekirjoitukset

Liitteet

Hakija on varmistanut ja vakuuttaa, että asiakirjan liitteet eivät sisällä henkilötunnuksia tai EU:n tietosuoja-asetuksen artikla 9:n mukaisia ns. erityisiä, eli arkaluonteisia henkilötietoja, kuten mm. yksittäisten henkilöiden rotuun, etniseen alkuperään, poliittiseen mielipiteeseen, uskonnolliseen

vakaumukseen, ammattiliiton jäsenyyteen, geneettiseen tai biometriseen tunnistamiseen, terveyteen tai seksuaaliseen suuntautumiseen liittyviä tietoja.

Kustannusarvion liitteet**Rahoitussuunnitelman liitteet****Muut liitteet**

Tiedoston nimi	Kuvaus	Salassapidon perustelu
aiesopimus__allekirjoitettu.pdf	Aiesopimus hankeyhteistyöstä, allekirjoitettu. Lapin liitto ja Lapin yliopisto	
toimenpidetaulukko.pdf	hankkee toimenpiteet työpaketeittain, työ - ja matkamenekki sekä aikataulu	
kustannusarvio_ja_rahoitussuunnitelma.pdf	hankkeen yksilöity kustannusarvo ja tarkennettu rahoitussuunnitelma	
LAPPILMA-hankesuunnitelma.pdf	Hankesuunnitelma kokonaisuudessaan	
aikataulu_TP_4.pdf	TP 4:n aikataulu	

Kustannusarvio

1 Palkkakustannukset

Palkkakustannusten yksikkökustannukset: kokoaikaiset

1. Tehtävänimike	Projektipäällikkö
Työaika	Kokoaikainen
Arvioitu aloituspäivä	1.1.2026
Arvioitu lopetuspäivä	31.12.2027

Työntekijän pääasialliset tehtävät hankkeessa

Hankekokonaisuudesta vastaaminen ja hankkeen koordinointi osatoteuttajien ja rahoittajan välillä. Vastaa hankkeen kilpailutuksista. Toimii hankkeen ilmastoasiantuntijana, neuvoo ja ohjaa kuntia ja muita toimijoita ilmastotyössä, vastaa seurantajärjestelmän käyttöönotosta ja kehittämisestä sekä uusien indikaattoreiden kehittämisestä sopeutumiseen. Vastaa ilmastotyön koordinaatioryhmän toiminnasta ja sopeutumistyön kehittämisestä osaksi alueellista varautumista.

Vuotuisen bruttotyövoimakustannuksen laskentatapa

5. Työehtosopimus, ammattiliiton palkkasuositus tai tilasto

Ilmoitettu ajanjakso (12 kk) jolta palkkakustannukset on laskettu

Ajalta alkaen	1.9.2023
Ajalta päättyen	31.8.2024
Vuotuinen bruttotyövoimakustannus (12 kk) €	58 450
Sivukulujen osuus €	15 454
Yksikkökustannus (tuntipalkka) €	42,97

	2026	2027	Yhteensä
Hankkeen työtunnit	1 720	1 720	3 440
Palkan sivukulut (26,44 %)	15 454	15 454	30 908
Palkka yhteensä (sis. sivukulut)	73 908	73 908	147 816

Palkkakustannusten tarpeellisuuden perustelut

Tehtävän tarpeellisuus tulee tehtävänkuvasta. Lisäksi tehtävän ja palkkakustannusten tarpeellisuus tulee perustelluksi liitteenä olevasta toimenpidetaulukosta, jossa on kuvattu hankkeen henkilöstön työpanoksen suunniteltu/alustava jakautuminen hankkeen eri toimenpiteisiin sekä työmenekki näille.

Palkkakustannusten kohtuullisuuden osoittaminen

Palkkakustannus perustuu Lapin liiton palkkausjärjestelmään, tasopalkkajärjestelmään. Tasopalkkajärjestelmä on kuntien valtakunnallinen palkkausmalli, joka korvaa työn vaatavuuden arviointiin perustuvan järjestelmän. Kolmiportaisessa mallissa tehtävät jaetaan osaamisen ja vastuun perusteella tasoihin: Taso A = perustaso, Taso B = vaativampi tehtävä tai laajempi osaaminen ja Taso C = korkein taso, jossa tehtävä edellyttää erityistä vastuuta tai asiantuntemusta. Joissain tapauksissa voidaan sopia myös lisätasoista (esim. D, E), jos ne ovat perusteltavissa. Jokainen tehtävä sijoitetaan ensin oikeaan palkkaryhmään KVTESin liitteiden mukaisesti. Tehtävä arvioidaan ja sijoitetaan tasolle A, B tai C valtakunnallisten ja mahdollisesti paikallisten kriteerien mukaan ja jokaiselle tasolle on määritetty valtakunnallinen euromääräinen palkka. Lisäksi on huomioitu, että KVTES:n piiriin kuuluvan työnantajan on käytettävä henkilökohtaisiin lisiin vähintään 1,3 % laskettuna kunnan/kuntayhtymän palveluksessa olevan KVTES:n piiriin kuuluvan henkilöstön tehtäväkohtaisten palkkojen yhteismäärästä.

Bruttotyövoimakustannusten määrittämisessä käytetty aineisto

Aineisto	Asiakirjan nimi
Muu	tasopalkkajärjestelmä

Työehtosopimuksen, virallisen tilaston tai ammattiliiton palkkasuosituksen nimi ja voimassaoloaika tai kalenterivuosi, jota tilasto koskee.

Tasopalkkajärjestelmä, tulee voimaan 1.2.2025 alkaen, ja sen käyttöönotto kunnissa ja kuntayhtymissä on toteutettava viimeistään 30.9.2025 mennessä ja se on voimassa toisaiseksi. Järjestelmä hyväksytään Lapin liiton hallituksen kokouksessa 29.9.2025.

Aineiston säilyttäminen

Tuen hakija vakuuttaa, että ilmoitetut tiedot ovat oikeat ja ilmoitettuun vuotuisen bruttotyövoimakustannukseen ei sisälly työnantajan sivukuluja ja lomarahaa, ylityökorvauksia tai tulospalkkoita, luontoisetuja, bonuksia ja muita niihin rinnastettavia työnantajan vapaaehtoisesti maksamia tai hanketyöhön liittymättömiä tukikelvottomia eriä.

Tuen hakija sitoutuu siihen, että EURA 2021 -järjestelmässä ilmoitettujen tehtäväkuvaustietojen kanssa sisällöllisesti yhtäpitävä tehtäväkuvaus, johon on sisällytetty myös kyseisen työntekijän nimitiedot (etu- ja sukunimi), säilytetään tuen saajalla itsellään alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepoliitiikan hankkeiden rahoittamisesta annetun lain (757/2021) 25 ja 46 §:n sekä tukipäätöksen ehtojen mukaisesti.

Tuen hakija sitoutuu siihen, että kaikki bruttotyövoimakustannuksen määrittämiseen käytetty todentava aineisto säilytetään tuen saajalla itsellään alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepoliitiikan hankkeiden rahoittamisesta annetun lain (757/2021) 25 ja 46 §:n sekä tukipäätöksen ehtojen mukaisesti.

Bruttotyövoimakustannuksen määrittämisestä vastaava henkilö

Etunimi	Sukunimi	Asema organisaatiossa
Anu	Moilanen	Maksatus- ja talousasiantuntija

Bruttotyövoimakustannuksen määrittämisestä vastaava esihenkilö

Etunimi	Sukunimi	Asema organisaatiossa
Heli	Knutars	Yhteysjohtaja

2. Tehtävänimike	projektikoordinaattori
Työaika	Kokoaikainen
Arvioitu aloituspäivä	1.1.2026
Arvioitu lopetuspäivä	31.12.2027

Työntekijän pääasialliset tehtävät hankkeessa

Vastaa hankkeen hanke -ja taloushallinnosta, raportoinnista sekä maksatuksista. Vastaa viestinnästä sekä ilmastoviestinnän ja osallisuuden tehtävien toteutuksesta ja tilaisuuksien ja koulutusten järjestelyistä. Avustaa projektipäällikköä ilmastoasiantuntijan tehtävissä ja osallistuu kilpailutuksien järjestämiseen.

Vuotuisen bruttotyövoimakustannuksen laskentatapa

5. Työehtosopimus, ammattiliiton palkkasuositus tai tilasto

Ilmoitettu ajanjakso (12 kk) jolta palkkakustannukset on laskettu

Ajalta alkaen	1.9.2024
Ajalta päättyen	31.8.2025
Vuotuinen bruttotyövoimakustannus (12 kk) €	46 876
Sivukulujen osuus €	12 394
Yksikkökustannus (tuntipalkka) €	34,46

	2026	2027	Yhteensä
Hankkeen työtunnit	1 720	1 720	3 440
Palkan sivukulut (26,44 %)	12 394	12 394	24 788
Palkka yhteensä (sis. sivukulut)	59 271	59 271	118 542

Palkkakustannusten tarpeellisuuden perustelut

Tehtävän tarpeellisuus tulee tehtävänkuvasta. Lisäksi tehtävän ja palkkakustannusten tarpeellisuus tulee perustelluksi liitteenä olevasta toimenpidetaulukosta, jossa on kuvattu hankkeen henkilöstön työpanoksen suunniteltu/alustava jakautuminen hankkeen eri toimenpiteisiin sekä työmenekki näille.

Palkkakustannusten kohtuullisuuden osoittaminen

Tasopalkkajärjestelmä, tulee voimaan 1.2.2025 alkaen, ja sen käyttöönotto kunnissa ja kuntayhtymissä on toteutettava viimeistään 30.9.2025 mennessä ja se on voimassa toisaiseksi. Järjestelmä hyväksytään Lapin liiton hallituksen kokouksessa 29.9.2025.

Bruttotyövoimakustannusten määrittämisessä käytetty aineisto

Aineisto	Asiakirjan nimi
Muu	tasopalkkajärjestelmä

Työehtosopimuksen, virallisen tilaston tai ammattiliiton palkkasuosituksen nimi ja voimassaoloaika tai kalenterivuosi, jota tilasto koskee.

Tasopalkkajärjestelmä, tulee voimaan 1.2.2025 alkaen, ja sen käyttöönotto kunnissa ja kuntayhtymissä on toteutettava viimeistään 30.9.2025 mennessä ja se on voimassa toisaiseksi.

Aineiston säilyttäminen

Tuen hakija vakuuttaa, että ilmoitetut tiedot ovat oikeat ja ilmoitettuun vuotuisen bruttotyövoimakustannukseen ei sisälly työnantajan sivukuluja ja lomarahaa, ylityökorvauksia tai tulospalkkoita, luontoisetuja, bonuksia ja muita niihin rinnastettavia työnantajan vapaaehtoisesti maksamia tai hanketyöhön liittymättömiä tukikelvottomia eriä.

Tuen hakija sitoutuu siihen, että EURA 2021 -järjestelmässä ilmoitettujen tehtäväkuvaustietojen kanssa sisällöllisesti yhtäpitävä tehtäväkuvaus, johon on sisällytetty myös kyseisen työntekijän nimitiedot (etu- ja sukunimi), säilytetään tuen saajalla itsellään alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepoliittien hankkeiden rahoittamisesta annetun lain (757/2021) 25 ja 46 §:n sekä tukipäätöksen ehtojen mukaisesti.

Tuen hakija sitoutuu siihen, että kaikki bruttotyövoimakustannuksen määrittämiseen käytetty todentava aineisto säilytetään tuen saajalla itsellään alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepoliittien hankkeiden rahoittamisesta annetun lain (757/2021) 25 ja 46 §:n sekä tukipäätöksen ehtojen mukaisesti.

Bruttotyövoimakustannuksen määrittämisestä vastaava henkilö

Etunimi	Sukunimi	Asema organisaatiossa
Anu	Moilanen	Maksatus - ja talousasiantuntija

Bruttotyövoimakustannuksen määrittämisestä vastaava esihenkilö

Etunimi	Sukunimi	Asema organisaatiossa
Heli	Knutars	Yhteysjohtaja

Palkkakustannusten yksikkökustannukset: osa-aikaiset

1. Tehtävänimike	Kestävän kehityksen asiantuntija
Työaika	Osa-aikainen
Arvioitu aloituspäivä	1.1.2026
Arvioitu lopetuspäivä	31.12.2027

Työntekijän pääasialliset tehtävät hankkeessa

vastaa kuntayhteistyön koordinoinnista, verkostotyöstä ja kehitettävän ilmastotyön seurantajärjestelmän kytkemisestä vihreän siirtymän jaoston toimintaa sekä aluesuunnitteluun ja aluekehittämiseen. Vastaa maakunnallisen seurantajärjestelmän käyttöönotosta ja indikaattoreista. Lisäksi tehtävänä on päästövähennyspotenti aalilaskennasta vastaaminen sekä uusien tai tarkennettujen päästövähennyskeinojen vieminen osaksi maakunnallista ilmasotyötä. Toimii asiantuntijaroolissa osallisuuden ja seurantajärjestelmän kehittämistehtävissä ja osallistuu kuntien neuvonta-ja ohjaustyöhön.

Vuotuisen bruttotyövoimakustannuksen laskentatapa

5. Työehtosopimus, ammattiliiton palkkasuositus tai tilasto

Ilmoitettu ajanjakso (12 kk) jolta palkkakustannukset on laskettu

Ajalta alkaen	1.9.2024
Ajalta päättyen	31.8.2025
Vuotuinen bruttotyövoimakustannus (12 kk) €	59 292
Sivukulujen osuus €	15 677
Yksikkökustannus (tuntipalkka) €	43,59
Osuus työajasta %	30

	2026	2027	Yhteensä
Hankkeen työtunnit	516	516	1 032
Palkan sivukulut (26,44 %)	4 703	4 703	9 406
Palkka yhteensä (sis. sivukulut)	22 492	22 492	44 984

Palkkakustannusten tarpeellisuuden perustelut

Tehtävän tarpeellisuus tulee tehtäväkuvasta. Lisäksi tehtävän ja palkkakustannusten tarpeellisuus tulee perustelluksi liitteenä olevasta toimenpidetaulukosta, jossa on kuvattu hankkeen henkilöstön työpanoksen suunniteltu/alustava jakautuminen hankkeen eri toimenpiteisiin sekä työmenekki näille.

Palkkakustannusten kohtuullisuuden osoittaminen

Palkkakustannus perustuu Lapin liiton palkkausjärjestelmään, tasopalkkajärjestelmään. Tasopalkkajärjestelmä on kuntien valtakunnallinen palkkausmalli, joka korvaa työn vaativuuden arviointiin perustuvan järjestelmän. Kolmiportaisessa mallissa tehtävät jaetaan osaamisen ja vastuun perusteella tasoihin: Taso A = perustaso, Taso B = vaativampi tehtävä tai laajempi osaaminen ja Taso C = korkein taso, jossa tehtävä edellyttää erityistä vastuuta tai asiantuntemusta. Joissain tapauksissa voidaan sopia myös lisätasoihin (esim. D, E), jos ne ovat perusteltavissa. Jokainen tehtävä sijoitetaan ensin oikeaan palkkaryhmään KVTESin liitteiden mukaisesti. Tehtävä arvioidaan ja sijoitetaan tasolle A, B tai C valtakunnallisten ja mahdollisesti paikallisten kriteerien mukaan ja jokaiselle tasolle on määritetty valtakunnallinen euromääräinen palkka. Lisäksi on huomiotu, että KVTES:n piiriin kuuluvan työnantajan on käytettävä henkilökohtaisiin liisiin vähintään 1,3 % laskettuna kunnan/kuntayhtymän palveluksessa olevan KVTES:n piiriin kuuluvan henkilöstön tehtäväkohtaisten palkkojen yhteismäärästä.

Bruttotyövoimakustannusten määrittämisessä käytetty aineisto

Aineisto	Asiakirjan nimi
Muu	KVTES:ään perustuva tasopalkkajärjestelmä

Työehtosopimuksen, virallisen tilaston tai ammattiliiton palkkasuosituksen nimi ja voimassaoloaika tai kalenterivuosi, jota tilasto koskee.

Tasopalkkajärjestelmä, tulee voimaan 1.2.2025 alkaen, ja sen käyttöönotto kunnissa ja kuntayhtymissä on toteutettava viimeistään 30.9.2025 mennessä ja se on voimassa toisaiseksi. Järjestelmä hyväksytään Lapin liiton hallituksen kokouksessa 29.9.2025.

Aineiston säilyttäminen

Tuen hakija vakuuttaa, että ilmoitetut tiedot ovat oikeat ja ilmoitettuun vuotuisen bruttotyövoimakustannukseen ei sisälly työnantajan sivukulua ja lomarahaa, ylityökorvauksia tai tulospalkkoita, luontoisetuja, bonuksia ja muita niihin rinnastettavia työnantajan vapaaehtoisesti maksamia tai hanketyöhön liittymättömiä tukikelvottomia eriä.

Tuen hakija sitoutuu siihen, että EURA 2021 -järjestelmässä ilmoitettujen tehtäväkuvaustietojen kanssa sisällöllisesti yhtäpitävä tehtäväkuvaus, johon on sisällytetty myös kyseisen työntekijän nimitiedot (etu- ja sukunimi), säilytetään tuen saajalla itsellään alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepoliitikan hankkeiden rahoittamisesta annetun lain (757/2021) 25 ja 46 §:n sekä tukipäätöksen ehtojen mukaisesti.

Tuen hakija sitoutuu siihen, että kaikki bruttotyövoimakustannuksen määrittämiseen käytetty todentava aineisto säilytetään tuen saajalla itsellään alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepoliitikan hankkeiden rahoittamisesta annetun lain (757/2021) 25 ja 46 §:n sekä tukipäätöksen ehtojen mukaisesti.

Bruttotyövoimakustannuksen määrittämisestä vastaava henkilö

Etunimi	Sukunimi	Asema organisaatiossa
Anu	Moilanen	Maksatus - ja talousasiantuntija

Bruttotyövoimakustannuksen määrittämisestä vastaava esihenkilö

Etunimi	Sukunimi	Asema organisaatiossa
Heli	Knutars	yhteysjohtaja

Palkkakustannusten yhteenveto

	2026	2027	Yhteensä
Kokoaikaiset (2 kpl)	133 179	133 179	266 358
Osa-aikaiset (1 kpl)	22 492	22 492	44 984
Palkkakustannukset yhteensä	155 671	155 671	311 342

2 Matkakustannukset**Matkakustannusten yksikkökustannukset****Hankehenkilöstön kotimaan matkat**

	2026	2027	Yhteensä
Matkapäivät (192 €/matkapäivä)	45	45	90
Matkapäivien kustannukset	8 640	8 640	17 280

Matkakustannusten perustelut

Matkakustannusten perustelut on kuvattu liitteenä olevassa toimenpidetaulukossa, jossa on kuvattu hankkeen matkapäivien suunniteltu/alustava muodostuminen hankkeen eri toimenpiteiden toteuttamiseksi työpaketeittain

Hankehenkilöstön ulkomaan matkat

	2026	2027	Yhteensä
Matkapäivät, Eurooppa (415 €/matkapäivä)	0	3	3
Matkapäivien kustannukset	0	1 245	1 245
Matkapäivät, muu kuin Eurooppa (861 €/matkapäivä)	0	0	0
Matkapäivien kustannukset	0	0	0
Ulkomaan matkapäivien kustannukset yhteensä	0	1 245	1 245

Matkakustannusten perustelut

Matkakustannusten perustelut on kuvattu liitteenä olevassa toimenpidetaulukossa, jossa on kuvattu hankkeen matkapäivien suunniteltu/alustava muodostuminen hankkeen eri toimenpiteiden toteuttamiseksi työpaketeittain.

Matkakustannusten yhteenveto

	2026	2027	Yhteensä
Matkakustannukset yhteensä	8 640	9 885	18 525

3 Ostopalvelut

	2026	2027	Yhteensä
Ostopalvelut yhteensä	70 000	40 000	110 000

Ostopalvelujen perustelut

Ostopalvelut muodostuvat ilmastovahti-palvelusta 45 000 e, viestinnästä ja kativoinnista 20 000, ilmastotyön kotisivuista 15 000 e, tapahtumista ja osallisuustilaisuuksi sta 15 000, selvityksistä (mm. vaikuttavuuslaskenta) 10 000 e sekä nuorten osallistamistapahtumasta ja julkilausumasta 5 000 e. Liitteenä tarkempi kustannusarvio.

4 Muut kustannukset

	2026	2027	Yhteensä
Muut kustannukset yhteensä	1 000	1 000	2 000

Muiden kustannusten perustelut

muut kustannukset muodostuvat materiaaleista ja tarvikkeista 1000 e sekä hankkeen viestinnästä 1000 e. Liitteenä tarkempi kustannusarvio.

5 Tulot

6 Nettokustannusten yhteenveto

	2026	2027	Yhteensä
Nettokustannukset yhteensä	251 783	221 015	472 798

Rahoitussuunnitelma

1 Haettava EU- ja valtion rahoitus

	2026	2027	Yhteensä	Osuus
EU- ja valtion rahoitus kehittäminen	201 426	176 812	378 238	80,00 %

2 Omarahoitus

	2026	2027	Yhteensä	Osuus
Omarahoitus	50 357	44 203	94 560	20,00 %

3 Ulkoinen kunta-, muu julkinen ja yksityinen rahoitus

Rahoituksen yhteenveto

	2026	2027	Yhteensä	Osuus
Haettava EU- ja valtion rahoitus	201 426	176 812	378 238	80,00 %
Kuntarahoitus	50 357	44 203	94 560	20,00 %
Muu julkinen rahoitus	0	0	0	0 %
Yksityinen rahoitus	0	0	0	0 %
Rahoitus yhteensä	251 783	221 015	472 798	100,00 %
Julkinen rahoitus yhteensä	251 783	221 015	472 798	100,00 %
Julkinen tuki yhteensä	201 426	176 812	378 238	80,00 %

De minimis -tuki-ilmoitus

Harjoittaako hankkeen hakija hankkeessa taloudellista toimintaa, jossa on kyse tavaroiden tai palvelujen tarjoamisesta tietyillä markkinoilla?

Ei

Osallistuuko hankkeen toimenpiteisiin hyödynsaajina taloudellista toimintaa harjoittavia yksiköitä?

Ei